

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΝΟΡΙΑΚΟΥ ΚΛΗΡΟΥ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ "ΕΚΚΛΗΣΙΑ",

ΕΤΟΣ Ζ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 | 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1958 | ΑΡΙΘ. 1

ΑΣ ΤΟ ΕΥΧΗΘΩΜΕΝ

Ἡ Γῆ μας, τὸ πλανητικὸ αὐτὸ ἄστρο, ποὺ ἡ ἀπειροδύναμη πνοὴ τοῦ ἁγίου Θεοῦ μᾶς ὤρισεν ὡς τόπον διαμονῆς μας, συνεπλήρωσεν ἕναν ἀκόμη κύκλον τῆς ἀδιάκοπης περιφορᾶς της γύρω ἀπὸ τὸν Ἥλιο. Κ' ἔτσι, ἐμπήκαμε σ' ἕνα καινούργιο χρόνο. Στὸ 1958 δηλαδή ἀπὸ τῆ θεία γέννησι τοῦ Χριστοῦ.

*

Ὅλοι μας ἔχομε τὸ συναίσθημα, πὼς ὁ χρόνος περνᾷ καὶ κυλᾷ σὰν ἕνα ποτάμι, ποὺ σιγὰ σιγὰ καὶ ἀνεπίγνωστα, μᾶς παρασύρει ὄλους καὶ ὄλα στὸν ἀφανισμό καὶ στὴν ἐκμηδένιση.

Κι' ὅμως, τίποτε δὲν εἶναι πιὸ ψεύτικο καὶ πιὸ ἀπατηλὸ ἀπὸ τὸ συναίσθημά μας αὐτό. Γιατί ὁ χρόνος οὔτε κυλᾷ, οὔτε καὶ φεύγει. Οὔτε κ' ἔχει πηγὴ· ὅπως δὲν ἔχει καὶ τέρμα. Εἶναι κάτι τὸ ἀσάλευτο· καὶ ἀμέτρητο· καὶ ἀτελεύτητο. Ἕνας ὠκεανὸς ἀπέραντος, ποὺ δὲν ἔχει ἀκρογιάλι, οὔτε ἀκτές. Παρὰ ἀπλώνεται βουβὸς καὶ ἀκίνητος καὶ ἀτελείωτος. Κ' ἐμεῖς μοιάζομε σὰν σταγόνες βροχῆς ποὺ πέφτουν θαρρεῖς καὶ χάνονται μέσα στὴν ἀπεραντοσύνη του· χωρὶς οὔτε νὰ πληθαίνουν τὰ βουβά του νερά· οὔτε καὶ νὰ σαλεύη διόλου ἢ ἀβυθομέτρητη ἀπειροσύνη του· ποὺ στὰ βάθη της φαίνονται πὼς σβύνουν καὶ χάνονται κάποτε ὄλα· φυτὰ καὶ ζῶα καὶ πράγματα.

*

Κ' ἔτσι, θάτανε πραγματικὰ φρικτὸ τὸ νόημα τῆς ζωῆς μας αὐτῆς, ποὺ στὸ πέρασμά της ἀδιάκοπος εἶναι ὁ μόχθος μας καὶ ἀτελείωτες οἱ στενοχώριες μας, ἂν δὲν εἶχαμε τὴν ἐγκόσμια βάσι τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας, ποὺ ἀναπαύεται ἐπάνω στὴν αἰωνιότητα. Καὶ μπορούμε νὰ τὴν κερδίσομε κ' ἐμεῖς, μὲ τὴν καθαρότητα, τὴν ἀθωότητα καὶ τὴν ἀγνότητα τῆς ζωῆς μας· ὅπως μᾶς ἐδίδαξε νὰ τὴν ἔχομε ὁ θεῖος της ἰδρυτής, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ποὺ τὴν ἠθικὴ μας τελείωσι ὤρισε σὰν τελικὸ σκοπὸ τῆς περαστικῆς μας ζωῆς.

Και ἡ Ἐκκλησία μας, πὸν εἶναι τὸ μυστικὸ σῶμα τοῦ θείου μας Λυτρωτῆ, συνεχίζει ἀδιάκοπα τὴ δημιουργικὴ τῆς προσπάθειας καὶ πορεία, πὸν ἀποβλέπει στὴ χριστιανοποίηση τοῦ κόσμου. Στὸ σταμάτημα δηλαδὴ τῆς ἀκησιαίας καὶ τῆς ἀποτελμάτωσης· καὶ στὴν πραγματοποίηση τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, πὸν ταυτίζεται μὲ τὴν ἐπικράτηση τῆς καθολικῆς δικαιοσύνης καὶ ὠραιότητος καὶ τοῦ ἀγαθοῦ ἐπάνω στὴ Γῆ. Καὶ εἴσοδος στὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ δὲν σημαίνει τίποτε ἄλλο, παρὰ διείσδυση στὴν αἰωνία καὶ θεία τάξη τοῦ κόσμου. Καὶ ἀνέβασμα ἀδιάκοπο καὶ πνευματοποίηση τοῦ ἀνθρώπου.

*

Τῆς ἀγίας μας αὐτῆς Ἐκκλησίας, σεῖς οἱ ἱερεῖς εἰσθε οἱ ὑψηλοὶ καὶ σεμνότατοι λειτουργοὶ τῆς. Σεῖς εἰσθε οἱ φορεῖς τῆς ἀγιαστικῆς τῆς χάριτος. Καὶ μόνον, μὲ τὴν πνοὴ τοῦ ἰδικοῦ σας ἀγίου ἐνθουσιασμοῦ καὶ μὲ τὴ φλόγα τῆς πίστεως σας θὰ πραγματοποιηθοῦν οἱ σκοποὶ τῆς. Θὰ διαλυθοῦν οἱ παγωνιῆς πὸν νεκρώνουν τίς ψυχές. Καὶ ἡ πανέοσμη ἀνθοφορία τοῦ ἰδεατοῦ Παραδείσου θὰ πραγματοποιηθῆ καὶ στὴ Γῆ μας.

*

Κυττάξετε ὁμως, πόσο βραδυπορεῖ ὁ κόσμος μας, ἀπὸ τὴν ἡμέρα πὸν ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ — ἀπὸ ἀμετρητὴν ἀγάπη σ' ἐμᾶς — ἐφυλακίσθηκε μέσα στὴ φυλακὴ τῆς ἀνθρώπινης σάρκας, γιὰ νὰ μᾶς δώσῃ ἓνα παράδειγμα ζωῆς. Γιατὶ γι' αὐτὸ καὶ μόνον ἐσαρκώθηκεν, ὅπως μᾶς τὸ λέγει καθαρῶτα ὁ Ἀπόστολος Πέτρος, «Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν ὑπομιμάνων ὑπογραμμόν, ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ».

*

Ἐμεῖς ὁμως τί κάνομε; Τὰ ἀκολουθοῦμε; ὦ! ἀλλοίμονό μας καὶ τρισαλλοίμονό μας! Μωροὶ καὶ τυφλοὶ, πιστεῖομε, πὸς μόνον ἂν ἀλλάξωμε καὶ ἂν καλύτερέσωμε τοὺς ὀλιγοὺς ὄρους τῆς ζωῆς μας, μποροῦμε νὰ βροῦμε τὴν χαρὰ καὶ τὴν εὐτυχία· καὶ νὰ γιατρέψωμε ἔτσι τὴν ἀγωνία μας καὶ τὴ βαρεϊὰν ἀρρώστεια, μέσα στὴν ὁποία παραδέρομε.

Κί ὁμως, ὅλα τὰ πράγματα τριγύρω μας μᾶς τὸ φανερόνουν, πὸς εἶναι θεμελιακὴ ἡ πλάνη μας αὐτή. Καὶ πὸς στὶς ἡμέρες μας αὐτὲς ἀποκορυφώθηκεν ἡ ἀγωνία τῆς ἀνθρωπότητος. Γιατὶ ἀπλοῦστατα, μὲ τὴν πρόοδο τῆς ἐπιστήμης, ἐπλουτίσθηκε μὲν μὲ διάφορες ἐνκολλες καὶ ἀνέσεις ἡ ζωὴ μας, μὰ μαζὶ ἐπολλαπλασιάσθηκεν καὶ τὰ μέσα τῆς καταστροφῆς καὶ τοῦ ὀλέθρου. Κ' ἐγινήκαμε βαρβαρώτεροι παρὰ ποτέ. Γιατὶ μοιάζομε μὲ παρανοῖ-

κούς, πὸν τοὺς ἀρέσει νὰ κάθωνται ἐπάνω στὸν κρατῆρα ἐνὸς ἠφαιστείου, πὸν τὸ παραγεμίζον καθημερινῶς μὲ ἐκρηκτικὲς ὕλες, καὶ περιμένον, ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή, τὴν ἐκρηξή του, πὸν θὰ τοὺς κἀνῃ θρύφαλα καὶ θὰ τοὺς κοινοροτοποιήσῃ στὸν ἀέρα.

Ποιὸς λοιπὸν ἄλλος μπορεῖ νὰ μᾶς ξαναγυρίσῃ, ἀπὸ τὸ φρενιασμένον αὐτὸ ξεστράτισμά μας πρὸς τὸ δρόμο τῆς καταστροφῆς, στὸν ἴσιο δρόμο τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς εἰρήνης του;

Ποιὸς ἄλλος ἀπὸ τὸ Χριστό μας; Μόνον ἡ μελωδία τῶν θείων του μακαρισμῶν ἠμπορεῖ νὰ μᾶς γαληνέψῃ καὶ νὰ μᾶς δροσίσῃ τὰ καταφρυγμένα μας σπλάγχνα. Καὶ χωρὶς τὸν Χριστόν, πὸν εἶναι ὁ ἀκρογωνιαίος λίθος τῆς σωτηρίας μας, δὲν ἠμπορεῖ ποτὲ νὰ θεμελιωθῇ καὶ νὰ στερεωθῇ τὸ οἰκοδόμημα τῆς εἰρήνης καὶ τῆς εὐτυχίας στὸν κόσμον.

*

Καὶ ποιὸς ἄλλος ἠμπορεῖ, καλύτερα ἀπὸ σᾶς τοὺς ἱερεῖς του, νὰ μᾶς ἀποτραβήξῃ ἀπὸ τὴν Κόλαση, πὸν μᾶς ἐδημιούργησεν ἢ χρεωκοπημένη ἀνθρώπινη σοφία· καὶ νὰ μᾶς χειραγωγήσῃ πρὸς τὸ δρόμο τῆς Δαμασκοῦ, πὸν θὰ λάμπῃ ἐμπρὸς στὰ μάτια μας τὸ ἀνέσπερο φῶς τοῦ Χριστοῦ· καὶ νὰ διαλυθοῦν, ἔτσι, καὶ ἀπὸ μέσα μας καὶ ἀπὸ γύρω μας τὰ πηχτὰ σκοτάδια τῆς ἁμαρτίας πὸν μᾶς περιζώνουν;

*

Κυττάξετε, σὲ τί κατάντημα μᾶς ἔφεραν τὰ κηρύγματα τοῦ μίσους τῶν Ἀντιχριστῶν. Κυττάξετε, πὸν μᾶς ὀδηγοῦν τὰ πάθη μας, ἢ ὄλοφροσύνη μας, οἱ ἐγωῖσμοί μας, τὸ ἀπαίσιο σαράκι τῆς κερδομανίας, καὶ ἡ ἀχορταγία τοῦ ἔλικου εὐδαιμονισμοῦ!

Κατήντησε στὴν πολιτισμένην αὐτὴν ἐποχὴ μας, νὰ σβύνωμε τὴ δίψα μας μὲ τὰ δάκρυα τοῦ πόνου τῶν ἄλλων. Νὰ χορταίνομε τὴν πεινὰ μας μὲ τὶς σάρκες των· καὶ νὰ μεθοῦμε μὲ τὸ αἷμα τῶν ἀθῶων, πὸν χύνεται.

*

Ὡ! ἔσεῖς, ἱερεῖς μου, εἶθε τὸ ἅλας τῆς Γῆς, ὅπως εἶπεν ὁ Κύριος. Σεῖς κρατεῖτε στὰ χέρια σας τὴν τρισαγία δάδα τῆς Πίστης, πὸν μὲ τὴν φλόγα της θανάψετε στὶς ψυχὰς τὴν πυρκαϊὰ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, πὸν αὐτὴ καὶ μόνῃ θὰ σώσῃ καὶ θ' ἀγνίσῃ τὸν κόσμον μας. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἔργον σας. Κι' αὐτὴ εἶναι ἡ ἀποστολή σας. Καὶ τὸ ἔργον αὐτὸ καὶ τὴν ἀποστολήν αὐτὴν τὴν ἐδιαλέξατε μόνοι σας.

Βέβαια δύσκολος, ναί! δύσκολος πολύ, και πολύ ἀνηφορικός εἶναι ὁ δρόμος πὸν ἐπήρατε. Καὶ κάθε ἄλλο παρὰ μὲ ρόδα και μὲ κρίνα εἶναι στρωμένος. Εἶναι τραχὺς και ἀπότομος και ἀνηφορικός, ὅπως ὁ δρόμος πρὸς τὸν Γολγοθᾶ, πὸν ἐβάδισεν ὁ Χριστὸς μας, βαστάζοντας στὸν ὤμὸ του τὸ Σταυρὸ του.

Και τὸ ξέρομε καλά, πὸς ὑπάρχει και τὸ σαρκίον μας και οἱ ἀνάγκες του. Πὸν μάλιστα κάθε ἡμέρα ὄλο και πληθαίνουν και μᾶς σφίγγουν σὰν θηλιὰ τὸν λαιμό.

Μὴν παρασύρεσθε ὅμως σὲ ὑπερβολές. Καὶ ἄς μὴ σᾶς κατατρόγη ἡ ἔγνοια αὐτή. Δοξασμένο νᾶναι τὸνομα τοῦ ἁγίου Θεοῦ «πάντων ἔνεκεν». Καὶ τὸ ὑψηλό σας λειτουργήμα, καμμιάν σχέσι δὲν ἔχει — δὲν ἠμπορεῖ νᾶχη — μὲ τὸ στεῖρο και ἄγονο ἐπαγγελματισμὸ τῶν ἡμερῶν αὐτῶν.

Πνευματικὸ εἶναι τὸ βαθύτερο πρόβλημά σας· πνευματικὸ και τὸ αἴτημά σας. Βέβαια «ὁ ἐργαζόμενος ἐν τῷ ναῷ, ἐν τῷ ναῷ ἐσθιέτω». Ἄλλὰ τὸ μέτρο, μὲ τὸ ὁποῖο πρέπει ὁ κληρικός νὰ γεύεται τὰ ἀγαθὰ τῆς Γῆς, μᾶς τὸ καθώρισεν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, πὸν ἔγραψε στοὺς Κορινθίους «Χρῶμενοι τῷ κόσμῳ τούτῳ και μὴ καταχρῶμενοι».

*

Ἔχετε ἀπόλυτη πεποίθησι, πὸς ὄλο και σὲ ψηλότερα ἐπίπεδα ἀνεβαίνει ἡ Ἐκκλησιαστικὴ μας ζωὴ. Λάμπουν και ἀστραποβολοῦν τὰ ἐθνόσημα τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀναστιλβωμένα μὲ τὸ αἶμα τῶν νεομαρτύρων συναδέλφων σας. Καὶ ἄς τὸ λησμονοῦν πολλοί. Καὶ ἐπάνω ἀπ' ὄλα, ἄγρυπνα και ἀνύσταχτα εἶναι τὰ μάτια τῶν σεβασμίων Ἀρχιερέων, πὸν ἀπαρτίζουν τὴν ἱερά μας Σύνοδο, γιὰ τὴν ἀπὸ κάθε πλευρὰ καλυτέρευσι τῆς θέσης σας.

Και σᾶς τὸ ἐξομολογοῦμαι. Ὅταν προχθὲς ἐπῆγα νὰ φιλήσω τὸ χέρι τοῦ σεπτοῦ νέου μας Προκαθημένου και νὰ τοῦ εὐχηθῶ, γιὰ τὸν καινούργιον χρόνον, και τὴν «κατ' ἄμφω ὕγειαν», μοῦ ἀπήντησε συγκινημένα.

— Τότε μόνον θὰ αισθανθῶ χαράν, δταν ἰδῶ τοὺς ἱερεῖς μας ἀποκαταστημένους ἱκανοποιητικῶς εἰς τὴν κοινωνικὴν μας ζωὴν. Καὶ ἀπερίσπαστους τοιοντοτρόπως νὰ ἐκκληρώσουν και νὰ πραγματοποιήσουν ἐντὸς τοῦ ἔθνους μας τὴν ὑψηλή τους ἀποστολή...». Καὶ νὰ εἰσθε βέβαιοι ὅτι ἡ ζύμη τοῦ ἁγίου του ἐνθουσιασμοῦ θὰ ζυμώσῃ — ἄς τὸ εὐχηθῶμεν ἐντὸς τοῦ ἔτους — τὸ φύραμα.

Θ. Κ. ΣΠ.

ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΤΟΥΣ

Η ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ ΜΙΑΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΕΓΑΛΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΦΑΝΑΡΙΟΥ

ΤΟ ΕΥΘΥΜΟ ΔΕΙΠΝΟΝ ΚΑΙ
ΑΙ ΕΥΧΑΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

Ἡ ἀνατολή τοῦ καινούργιου χρόνου μᾶς βρίσκει πάντοτε σέ μιὰ στιγμή φευγαλέας ἔστω ψυχικῆς ἀνατάσεως. Γεμάτοι ἐλπίδες ἀντικρύζουμε ἕνα μέλλον πού ἔπλασε ἡ φαντασία μας καί ὁ εὐσεβῆς πόθος μας. Μαζί ὁμως μέ τὸ ἀντίκρυσμα τοῦ μέλλοντος αὐτοῦ ἡ σκέψις μας παραμένει σκλάβη τοῦ παρελθόντος. Καλπάζει πρὸς τὰ περασμένα προσπαθώντας νὰ δημιουργήσῃ ἕνα κόσμον ἀναμνήσεων πού θὰ σταθῇ ὡσάν βάθρον γιά τὸν κόσμον τῆς αὔριον. Διαφορετικὲς οἱ ἀναμνήσεις αὐτές. Χαρούμενες καί θλιβερές. Συμφασμένες μέ ὅλα τὰ συναισθήματα, πού ἔχουμε ἀγκαλιάσει στὴ ζωὴ μας. Αὐτὸ τὸ γρήγορο ξετύλιγμα τῶν ἀναμνήσεών μας τίς στιγμὲς αὐτὲς πού ἀντικρύζουμε φωτισμένο τὸν ὀρίζοντα μέ τὴν ἀκτινοβολία τῆς ἀνατολῆς τοῦ καινούργιου χρόνου, δονεῖ τὴν ψυχὴ μας καί μᾶς μεταφέρει στὴν κατάστασι ἑνὸς ὄνειρου. Μάταια προσπαθοῦμε νὰ λησμονήσουμε. Γιατί ἡ λησμοσύνη τοῦ παρελθόντος ἀποτελεῖ ἀπάρνησι τοῦ ἑαυτοῦ μας. Ἔτσι, καί μέ τὴν σημερινὴ ἀνατολὴ τοῦ καινούργιου χρόνου, ἡ σκέψις μας μᾶς φέρνει πρὸς τὰ πίσω κι ὁ δρόμος πού ἀκολουθεῖ εἶναι σπαρμένος μέ ἀναμνήσεις γεγονότων καί προσώπων πού μᾶς ἔκαμαν νὰ συγκινηθοῦμε, νὰ χαροῦμε, νὰ πονέσουμε, νὰ αἰσθανθοῦμε ψυχικὴ ἀγαλλίασι, νὰ ζήσουμε τὰ εὐτυχημένα καί τὰ μαῦρα μας χρόνια. Μιὰ ἀπὸ τίς ἀναμνήσεις αὐτές, τὸ Φανάρι, στὴν παλιὰ καλὴ ἐποχὴ τοῦ παρελθόντος του, μᾶς σταματᾷ εἰς τὴν γρήγορη αὐτὴ διαδρομὴ μας. Στὴν σκέψι καί στὴν ψυχὴ μας ὀρθώνεται ἡ μεγάλη ἐκκλησία τῆς Ὁρθοδοξίας καί ξαναζωντανεῖ ὁ ἑορτασμός τῆς πρωτοχρονιάς εἰς τὴν γωνία αὐτὴ τοῦ παλιοῦ Βυζαντίου, πού ἐγνώρισε παλαιότερα τόσῃ αἴγλην καί τόσο μεγαλεῖο. Ἀκατάλυτη ὡς τόσο ἡ ψυχὴ τοῦ κέντρου αὐτοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας στὸ πέραςμα τῶσων θλιβερῶν περιπετειῶν καί ἀντιξῶν περιστάσεων. Εὐλαβεῖς προσκυνητὲς τοῦ παρελθόντος αὐτοῦ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀγκαλιάζουμε σ' ἕνα γρήγορο δράματισμό μας τὴν τελετὴ μιᾶς πρωτοχρονιάς.

*
**

Χιονισμένο τὸ Φανάρι τίς περισσότερες φορές τὴν ἐποχὴ αὐτῆ. Τυλιγμένοι στίς βαρεῖες γοῦνες τους οἱ «γέροντες» ἀρχιε-

ρείς ὤδευαν ἀπὸ τὰ καλντιριμένια σοκάκια τοῦ χριστιανικοῦ Φαναριοῦ πρὸς τὴν μεγάλη ἐκκλησία, πρὶν σημάνῃ ἀκόμη ὁ ἔσπερινὸς τῆς Πρωτοχρονιάς. Οἱ πατριαρχικοὶ κλητῆρες τοὺς ὑπεδέχοντο στὴν ἐξώθυρα μὲ βαθειὲς ὑποκλίσεις· καὶ τὸ γραφεῖο τῆς Μεγάλης Πρωτοσυγκελλίας ἐχρησίμευε ὡς τόπος συγκεντρώσεως τῶν ἀγίων αὐτοῦ συνοδικῶν ἀρχιερέων. Δίγῃ ὥρα μετὰ τὴν κροῦσι τῶν κωδῶνων τῆς πανσέπτου ναοῦ τοῦ ἀγίου Γεωργίου κατέβαινε στὴν ἐκκλησία ὁ Πατριάρχης, μὲ τὴ συνοδεία τῶν κληρικῶν καὶ τῶν λαϊκῶν ἀξιωματούχων τῆς πατριαρχικῆς αὐλῆς, προπορευόμενον τοῦ πατριαρχικοῦ ἀρχικλητῆρος μὲ τὴν χρυσή ζώνη, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἦταν κρεμασμένη πάντοτε ὡς διακριτικὸν σημεῖον μιὰ ὀλόχρυση φούντα. Στὸν νάρθηκα τῆς ἐκκλησίας ὑπεδέχετο ὡς συνήθως τὸν Πατριάρχη ὁ ἄρχων πριμικήριος, κρατῶντας ἀναμμένη τὴν λαμπάδα — τὸ βυζαντινὸν διδάμπουλο. Ὁ ἔσπερινὸς ἀρχίζει ὑποβλητικῶς. Καὶ ὀδηγούμενοι ἀπὸ τὸν Μέγα ἐκκλησιάρχην δὲν ἐβράδυναν νὰ προσέλθουν μὲ μιὰ κατανοκτικὴ μεγαλοπρέπεια οἱ «γέροντες» συνοδικοὶ ἀρχιερεῖς, ποὺ κατελάμβαναν κατὰ τὴν τάξιν τοῦ συνταγματίου τὰ βελούδινα στασιδία τοὺς δίπλα ἀπὸ τὸν πατριαρχικὸ θρόνον. Τὸν μεγάλο ἔσπερινὸ τῆς πρωτοχρονιάς ἐπακολουθοῦσε συγκέντρωσις τῶν κληρικῶν τῆς πατριαρχικῆς αὐλῆς καὶ τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ εἰς τὴν τότε μεγάλην αἴθουσαν τῆς Παναγίας, ἡ ὁποία ἀπετεφρώθη κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ πολέμου μεγάλην πυρκαϊάν. Στὴν αἴθουσα αὐτῇ προσήρχετο ὁ Πατριάρχης συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν ἀρχιγραμματέα τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ τὸν ἀρχιδιάκονό του. Τὸν προσηγόρευε ὁ πρῶτος τῆ τάξει κληρικῶς, ὁ Μέγας Πρωτοσύγκελλος καὶ ἀπαντοῦσε ὁ Πατριάρχης εὐχόμενος κάθε εὐτυχίαν κατὰ τὸν καινούργιον χρόνον ποὺ θὰ ἀνέτελλε τὸ ἄλλο πρῶτ. Τὰ λόγια τοῦ Πατριάρχου δὲν ἦσαν κενά. Συνωδεύονταν καὶ ἀπὸ δῶρα εἰς χρυσὰ νομίσματα, ποὺ ἔδιδε σὲ δλους μέσα σὲ λευκὰ μαντηλάκια ποὺ κρατοῦσε ὁ ἀρχιδιάκονος. Τὸ βράδυ ὁ Πατριάρχης κατ' ἐξαίρεση παρεκάθητο εἰς τὴν κοινήν τράπεζαν τῶν κληρικῶν τῆς πατριαρχικῆς αὐλῆς. Ἦταν ἡ καλὴ βραδυά, ποὺ συνειθίζε νὰ γιορτάζῃ τὸ Ὁρθόδοξο χριστιανικὸ στοιχεῖο τῆς Πύλης. Πλημμυρισμένο τὸ τραπέζι ἀπὸ ἀναμμένα χρωματιστὰ κεράκια, ἀπὸ ὀπωρικὰ καὶ τὴν μεγάλη ἀΐδασιλόπηττα εἰς τὸ μέσον. Ἐξω, στοὺς χριστιανικοὺς δρόμους τὰ παιδάκια μὲ τὰ χρωματισμένα ἀναμμένα φαναράκια, κλουδιὰ τὰ περισσότερα, τραγουδοῦσαν τὰ κάλαντα.

*Ἀρχιμηνιὰ καὶ ἀρχιχρονιά
κι' ἀρχὴ καλὸς σας χρόνος*

Ἡ φωνὴ τῶν μικρῶν αὐτῶν τροβαδούρων τῆς βραδυᾶς αὐτῆς ἔφθανε καὶ μέχρι τῆς αἰθούσης τοῦ δείπνου τῶν κληρικῶν τοῦ Πατριαρχείου. Ὁ Πατριάρχης Ἰωακείμ ὁ Γ', ἰδίως, ἦταν εὐθυμότατος τὴν καλὴ αὐτὴ βραδυὰ τῆς παραμονῆς τῆς πρωτοχρονιάς. Χαριτολογοῦσε, διηγεῖτο διάφορα ἀνέκδοτα τῆς ἀρχιερατικῆς του σταδιοδρομίας καὶ ἔρριχνε τὰ ἄκακα βέλη του ἐναντίον ὀρισμένων συνδαιτυμόνων κληρικῶν. Στόχος, ἰδίως σὲ μιὰ ἐποχῇ, ἦταν ὁ γέρο - ἐκκλησιάρχης Καλλίνικος, ποῦ ὑπηρετοῦσε χρόνια μὲ τὸ ἀξίωμα αὐτὸ στὴν πατριαρχικὴ αὐλὴ, μὲ τὴν ἐλπίδα — φτωχῇ ἐλπίδα — νὰ ἐκλεγῆ κάποτε μητροπολίτης Μηθύμνης.

Ὁ Πατριάρχης, ποῦ ἤξερε τὴν ἀδυναμία του ἤρχετο ἐπάνω στὸ δείπνο τῆς βραδυᾶς αὐτῆς :

— Καὶ ἅγιος Μηθύμνης, ἅγιε Μέγα...

Ὁ γέρο - ἐκκλησιάρχης μασοῦσε τότε στὸ στόμα του μερικὰ λόγια, ποῦ ἦταν κρᾶμα εὐχαριστιῶν καὶ βρευν μαζί. Αὐτὸ τὸ μάσημα τῆς φραστικῆς σαλάτας τοῦ Καλλινίκου δημιουργοῦσε τὴν μεγαλύτερη εὐθυμία στὴν καλογηρικὴ ἀτμόσφαιρα μὲ τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη ἐπὶ κεφαλῆς.

Τὸ κόψιμο τῆς πῆττας μὲ τὸ χρυσὸ νόμισμα ἔδιδε κατόπιν ἀφορμὴν σὲ νέες εὐχὰς καὶ σὲ νέα πειράγματα ἀπὸ μέρους τοῦ προκαθημένου πρωθιεράρχη.

*

Ἡ ἑορτὴ τῆς Πρωτοχρονιάς ἐπανηγυρίζετο μὲ πανηγυρικὴ λειτουργία καὶ πατριαρχικὴ χοροστασία στὸν πατριαρχικὸ ναό. Μετὰ τὴν λειτουργία, ὥρα δλόκληρη τὸ πυκνὸ ἐκκλησίασμα προσήρχετο νὰ πάρῃ ἀντίδωρο ἀπὸ τὸν Πατριάρχη, ποῦ ἤρχετο σὲ δλους τὴν καλὴ χρονιά. Μαζὶ μὲ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς κληρικούς καὶ λαϊκοὺς ὀφικιάλους κατόπιν ἀνέβαινε ὁ Πατριάρχης στὴν μεγάλη αἴθουσα τοῦ Συνοδικοῦ, ὅπου καὶ ἐδέχετο ὅλη τὴν ἡμέρα τὶς εὐχετήριες ἐπισκέψεις τῶν πρεσβευτῶν τῶν Ὁρθόδοξων κρατῶν, ποῦ ἔμεναν τότε στὴν Πόλη. Στους ἐπισκέπτες αὐτῶν προσεφέρετο ἄσπρο γυριστὸ γλυκὸ σὲ χρυστάλλινους κιασέδες ποῦ περιέφεραν φρακοφόροι ὑπηρέτες ἐπάνω σὲ μεγάλους ἀσημένιους δίσκους. Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης διεβίβαζε τότε διὰ τῶν ὀρθόδοξων πρεσβευτῶν, ποῦ τὸν ἐπεσκέπτοντο διὰ νὰ ὑποβάλουν τὰ σέβη τους, τὰς εὐχὰς του ὡς ἀρχηγοῦ τῆς Ὁρθόδοξίας πρὸς δλους τοὺς ὀρθόδοξους αὐτοκράτορας καὶ βασιλεῖς. Ἦταν ἡ ἐποχῇ τῆς δόξης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Ἡ ἀνάμνησις τῆς πρωτοχρονιάτικης τελετῆς φέρει σήμερον κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ καινούργιου χρόνου τὴν ἀνάμνησι καὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Δὲν θὰ πρέπει νὰ μελαγχολήσουμε ὡς τόσο!

ΒΑΣ. ΗΛΙΑΔΗΣ

ΟΙ ΠΕΡΙ ΙΕΡΩΣΥΝΗΣ ΛΟΓΟΙ
ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

XI.

229. Καὶ νομίζω, πῶς αὐτὸ τὸν πόθο πρέπει νὰ τὸν βγάζωμε, μὲ κάθε προσπάθεια, ἀπὸ τὴν ψυχὴ μας, καὶ νὰ μὴν ἀφήνωμε οὔτε ν' ἀρχίζῃ καὶ νὰ τὴν κυριεύῃ, γιὰ νᾶχῃ ὁ καθένας τὴν μπόρεση νὰ ἐνεργῇ τὸ καθετὶ ἐλεύθερα.

230. Γιατὶ ὅποιος δὲν ἐπιδιώκει ν' ἀναδειχθῇ μὲ τὸ ἀξίωμα αὐτό, οὔτε καὶ τὴν καθαίρεσή του ἀπ' αὐτὸ τὴ φοβᾶται. Καὶ σὰν δὲ φοβᾶται, μπορεῖ, σὲ κάθε περίστασι, νὰ ἐνεργῇ μὲ τὴν ἐλευθερίαν, πού ταιριάζει στοὺς Χριστιανούς.

231. Ὅπως, ὅσοι φοβοῦνται καὶ τρέμουν μήπως ξεπέσουν ἀπ' αὐτό, ὑπομένουν πικρὴ καὶ γεμάτη ἀπὸ χίλια δυὸ κακὰ δουλείαν· καὶ συχνὰ βρίσκονται στὴν ἀνάγκη νὰ προσκρούσουν καὶ στοὺς ἀνθρώπους καὶ στὸ Θεό.

232. Δὲν ταιριάζει ὅμως νᾶχωμε τέτοια ψυχικὴ διάθεσι. Ἀλλὰ ὅπως στοὺς πολέμους βλέπομε, πῶς αὐτοὶ ποῦναι γενναῖοι στρατιῶτες καὶ μὲ προθυμίαν πολεμοῦν καὶ πέφτουν μὲ γενναϊότητα, ἔτσι πρέπει, κι' ὅσοι καταπιάνονται μ' αὐτὸ τὸ λειτούργημα καὶ νὰ ἱερώνωνται καὶ ν' ἀποσύρωνται ἀπὸ τὴν ἄσκησή του, μὲ τὸν τρόπο πού ταιριάζει σ' ἀνθρώπους Χριστιανούς· μὲ τὴν πεποίθησι, πῶς μιὰ τέτοια αὐτοκαθαίρεσι φέρνει ἀνταμοιβή, πού δὲν εἶναι διόλου μικρότερη ἀπὸ τὴν ἄσκησι τῆς ἐξουσίας.

233. Γιατί, σὰν πάθῃ κανεὶς κάτι τέτοιο, ἐπειδὴ δὲν θέλει νὰ δεχθῇ κάτι πού εἶναι ἀταίριαστο κι' ἀνάξιο στὸ ἀξίωμα αὐτό, κάνει καὶ τὸν κολασμὸ αὐτῶν πού τὸν

καθαίρεσαν φοβερώτερο, καὶ μεγαλύτερη τὴν ἰδική του ἀνταμοιβή. «Μακάριοι, εἶπεν, εἴσθε, ὅταν ἐξ αἰτίας μου σᾶς ὑβρίσουν καὶ σᾶς καταδιώξουν καὶ ποῦνε μὲ ψευτιῆς ἐναντίον σας κάθε προστυχιά. Ἄς ἔχετε χαρά, καὶ ἄς εἴσθε εὐχαριστημένοι, γιατί ἡ ἀνταμοιβή σας στοὺς οὐρανοὺς θᾶναι πολὺ μεγάλη».

234. Κι' αὐτὰ μὲν συμβαίνουν, ὅταν κανεὶς ἀποδιώχεται ἀπὸ τοὺς συναδέλφους του, εἴτε ἀπὸ φθόνον, εἴτε γιὰ νὰ εὐχαριστήσουν ἄλλους, ἢ καὶ ἀπὸ ἀντιπάθεια ἢ καὶ ἀπὸ ἄλλη παράλογη σκέψη.

235. Ὅταν ὅμως συμβαίη νὰ τὸ πάθῃ κανεὶς αὐτὸ ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς του, οὔτε συζήτησι θαρρῶ πὼς χρειάζεται, γιὰ ν' ἀποδείξω πόσο μεγάλη εἶναι ἡ ὠφέλεια, ποὺ τοῦ παρέχουν ἐκεῖνοι μὲ τὴν κακία τους.

236. Πρέπει λοιπὸν κανεὶς νὰ καλοκυττάζῃ ἀπὸ παντοῦ καὶ νὰ ἐξακριβώσῃ στὴν ἐντέλεια, μήπως τυχὸν μᾶς ξέφυγε καὶ κρυφοκαίει κάποια σπίθα ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία ἐκεῖνη.

237. Γιατί πρέπει νᾶναι κανένας εὐχαριστημένος, ἂν κι' αὐτοὶ ποὺ ἐξ ἀρχῆς ἦσαν ἀπαλλαγμένοι ἀπὸ τὸ πάθος αὐτὸ κατορθώσουν νὰ τὸ ἀποφύγουν, ὅταν ἔλθουν στὴν ἐξουσία αὐτή. Ἄν ὅμως, καὶ προτοῦ ἀκόμη νὰ πάρῃ κανεὶς τὸ τιμητικὸ αὐτὸ ἀξίωμα, διατηρῇ στὸ βάθος του τὸ φοβερὸ καὶ ἀδυσώπητο αὐτὸ θηρίον, δὲν εἶναι βολετό, οὔτε καὶ νὰ παραστήσῃ κανεὶς μὲ τὰ λόγια, σὲ ποῖο καμίνι θὰ ρίξῃ τὸν ἑαυτὸ του, σὰν τὸ ἐπιτύχῃ.

238. Ἐγὼ δὲ (καὶ δὲν θέλω νὰ νομίσησ, πὼς ἀπὸ ταπεινοφροσύνη θὰ τὸ καταδεχόμενα νὰ σοῦ πῶ φέμματα), τὴν ἔχω σὲ μεγάλο βαθμὸ τὴν ἐπιθυμία αὐτή· καὶ μαζὺ μ' ὅλα τ' ἄλλα κι' αὐτὸ δὲν μ' ἐφόβισε καὶ δὲ μ' ἔτρεψε λιγώτερο στὴ φυγὴν αὐτή. Γιατί, ὅπως αὐτοὶ π' ἀγαποῦν τὴν ὠμορφιά τοῦ κορμιοῦ, ὅσο τὰ καταφέρνουν νᾶναι κοντὰ σ' αὐτοὺς π' ἀγαποῦν, νοιώθουν τὸ βάσανον τοῦ πάθους των φοβερώτερο, ὅταν ὅμως ξεκόψουν τὸν ἑαυτὸν τους, ὅσο μποροῦν μακρύτερα ἀπὸ

τούς αγαπημένους τους, κατορθώνουν ν' αποδιώξουν και τήμανία τους, τὸ ἴδιο γίνεται και μ' ὄσους ἐπιθυμοῦν τὸ ἀξίωμα αὐτό· ὅταν δηλαδή βρεθοῦν κοντά του τούς γίνεται ἀβάσταγο· ἐνῶ σὰν ἀπελπισθοῦν πὼς θὰ τ' ἀποκτήσουν, μαζὺ με τὴν προσδοκία τους σβύνεται και ἡ λαχτάρα τους. Αὐτὸ λοιπὸν εἶναι μιὰ ἀφορμή, κι' ὄχι διόλου μικρή· μὰ κι' ἂν συνέβαινε νᾶναι καταμοναχὴ τῆς αὐτῆς, θᾶφθανε πάλι για νὰ μ' ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὸ ἀξίωμα αὐτό.

XII.

241. Τώρα ὅμως ἔχει προστεθῆ κι' ἄλλη, πὺ δὲν εἶναι μικρότερη ἀπ' αὐτῆς. Ποιὰ εἶναι λοιπὸν αὐτῆς; Ὁ ἱερέας πρέπει νᾶναι νηφάλιος· και προβλεπτικός· και νᾶχη χίλια μάτια ἀπὸ παντοῦ. Ἐπειδὴ δὲν ζῆ μονάχα για τὸν ἑαυτό του, ἀλλὰ και για τόσο ἀλλο κόσμο.

242. Ὅτι δὲ ἐγὼ και νωθρὸς εἶμαι και ἀνάμελος και μόλις και μετὰ βίας ἀρκετὸς για τὴ σωτηρία τὴν ἰδική μου, και σὺ ὁ ἴδιος θὰ συμφωνίσης σ' αὐτό· πὺ ἐπειδὴ μ' ἀγαπᾶς πολὺ, προσπαθεῖς περισσότερο ἀπὸ τὸ καθένα, νὰ κρύβῃς τὰ ἐλαττώματά μου.

243. Και μὴ μοῦ πῆς τώρα για τὴ νηστεία, και για τὴς ἀγρυπνίες και για τὰ χαμοκοιμίσματα και για τὴς ἄλλες σκληραγωγίες τοῦ κορμιοῦ· γιατί τὸ ξέρω πόσο μακρὰ εἶμαι κι' ἀπ' αὐτά. Κι' ἂν ὅμως εἶχα κατορθώσει νᾶμαι τέλειος σ' αὐτά, και πάλιν ἔτσι, με τὴ νωθρότητα πὺ ἔχω, σὲ τίποτε δὲν θὰ μπορούσαν νὰ μ' ὠφελήσουν, για τὸ ἀξίωμα αὐτό.

244. Γιατί ὄλ' αὐτά θὰ μπορούσαν νᾶναι ὠφέλιμα σὲ κάποιον πὺ μένει κατάκλειστος στὸ σπιτάκι του, και δὲν γνοιάζεται παρὰ για τὸν ἑαυτοῦλη του μονάχα. Σ' ἄνθρωπον ὅμως πὺ καταμερίζεται σὲ τόσο πολὺ κόσμο και πὺ πρέπει νᾶχη ξεχωριστὴ μέριμνα για τὸν καθένα ἀπ' αὐτούς πὺ κυβερνᾶ, ποιὸ εἶναι τὸ κέρδος πὺ θὰ τοῦδιναν για τὴν ὠφέλειά τους, ἐὰν δὲν συμ-

βαίνη νάχη ὁ ἴδιος ψυχική ζωντάνια· καὶ μάλιστα πάρα πολὺ δυνατή;

XIII

245. Καὶ μὴν ἀπορήσης, ἀν ἀπαιτῶ μὲ τόσην ἐπιμονὴν κι' ἄλλην ἀπόδειξιν τῆς ψυχικῆς ἀνδρείας.

246. Γιατὶ τὸ νὰ καταφρονᾷ κανεὶς τὰ φαγητὰ καὶ τὰ ποτὰ καὶ τὸ μαλακὸ κρεβάτι βλέπομε, πῶς δὲν εἶναι δύσκολο σὲ πολλοὺς· καὶ πρὸ πάντων σ' αὐτοὺς ποὺ ζοῦν μιὰ φυσικώτερη ζωὴ καὶ ποὺ ἔτσι ἀνατράφηκαν ἀπὸ τὴν παιδικὴν τοὺς ἡλικίαν· κι' ἀκόμη καὶ σ' ἄλλους πολλοὺς, ποὺ ἡ σωματικὴ τοὺς ἰδιοσυγκρασία καὶ ἡ συνήθεια μπορεῖ νὰ ἐξουδετερώνη τὴ σκληρότητα τῶν κόπων αὐτῶν. Τὴν καταφρονητικὴν ὅμως συμπεριφορὰ καὶ τὴ φορτικότητα καὶ τὰ βαρεῖα λόγια καὶ τὰ περιπαίγματα ἀπὸ τοὺς παρακατιανούς, ποὺ εἶτε ἀπρόσεκτα εἶτε καὶ δίκαια ξεστομίζονται, καὶ τίς κατηγορίες ποὺ ἄσκοπα καὶ δίχως νὰ ὑπάρχη λόγος γίνονται κι' ἀπὸ ἄρχοντες ἢ κι' ἀπὸ ἀρχόμενους, δὲν εἶναι τοῦ καθενοὺς νὰ τὰ βαστάξῃ· ἀλλ' ἴσως ἐνὸς μονάχα ἢ καὶ δυό.

247. Καὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ δῆ, πῶς ἄνθρωποι ποὺ σ' ἐκεῖνα ἐφάνηκαν ἰσχυροί, ὡς πρὸς αὐτὰ νὰ τοὺς πιάνη τέτοιος ἱλιγγος, ὥστε νὰ γίνωνται ἀγριώτεροι κι' ἀπὸ τὰ φοβερώτερα θηρία.

248. Αὐτοὺς λοιπὸν ποῦναι τέτοιοιθὰ τοὺς ἀπομακρύνωμε ἀπὸ τὸ περίγυρο τῆς Ἱερωσύνης. Γιατὶ τὸ νὰ μὴν εἶναι ἓνας προϊστάμενος ἀσκητικὸς στὴν τροφὴν του, οὔτε κι' ἀνυπόδητος, αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ βλάψῃ τὸ κοινὸν τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ ἄγριος ὅμως θυμὸς προκαλεῖ μεγάλες συμφορὰς καὶ σ' αὐτὸν ποὺ τὸν ἔχει καὶ στοὺς ἄλλους.

249. Καὶ σ' ὅσους μὲν δὲν ἐφαρμόζουν ἐκεῖνα ὁ Θεὸς δὲν ἐπιβάλλει καμμιά τιμωρίαν. Ἐνῶ γι' αὐτοὺς ποὺ ἀπλῶς θυμώνουν ἔχει ἀπειληθῆ ἢ γέεννα καὶ τὸ πῦρ τὸ ἐξώτερον.

250. Ὅπως λοιπὸν ὁ κενόδοξος ἄνθρωπος, ὅταν

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΙΕΡΩΣΥΝΗΣ

- Αναγκαιότης τοῦ Ἱερατείου. Ἡ ἀληθὴς Ἱερωσύνη.
- Ὁ ἱερεὺς εἶναι μεσίτης μεταξύ ἀνθρώπων καὶ Θεοῦ.
- Ὁ ἱερεὺς εἶναι μεσίτης μεταξύ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων.

Α'. ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΣ ΤΗΣ ΙΕΡΩΣΥΝΗΣ

Οὐδεμία ἀπολύτως ὑπῆρξεν ἐπὶ τῆς γῆς θρησκεία, ἀνευ ἱερατείου, ἥτοι μιᾶς καθωρισμένης καὶ καθιερωμένης ἱερατικῆς τάξεως. Καὶ πράγματι. Σκοπὸς πάσης θρησκείας δὲν εἶναι ἄλλο τι, εἰμὴ τὸ νὰ ἐγκαθιδρῶν στενάς σχέσεις μεταξύ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς θεότητος. Ἐκείνοι δὲ οἱ ὅποιοι θὰ διδάσκωσι τοὺς ἄλλους εἰς τί συνίστανται αἱ σχέσεις αὗται καὶ θὰ ἀγρυπνώσι ταυτοχρόνως καὶ ἐπιμελῶς καὶ θὰ φροντίζωσι διὰ τὴν διατήρησιν αὐτῶν τῶν σχέσεων πολὺ δικαίως καὶ ἀσφαλῶς δὲν θὰ εἶναι οἱ τυχόντες ἀλλὰ οἱ ἱερεῖς ἐκάστης θρησκείας!

Πρὸς ἀσκήσιν καὶ διατήρησιν τῆς δικαιοσύνης χρειάζονται ἀπαραιτήτως κριταὶ καὶ δικασταί.

Πρὸς διοικήσιν καὶ διακυβέρνησιν ἑνὸς λαοῦ ἢ ἔθνους ἢ καὶ πολιτείας ἀπαιτοῦνται ἀναγκαιῶς ἀρχηγοί, ἡγήτορες καὶ κυβερνήται.

Πρὸς ἀνάπτυξιν, διδασκαλίαν καὶ διάδοσιν πάσης ἐπιστήμης χρειάζονται ἄνδρες σοφοὶ καὶ ἐπιστήμονες.

Πρὸς ἀσκήσιν ἐπίσης καὶ διατήρησιν οἰασδήποτε θρησκείας ἀπαιτοῦνται ἱεροουργοὶ καὶ ἱεροφάντορες.

Ἄλλωστε καὶ αὕτη ἡ παγκόσμιος ἀνθρωπίνη ἱστορία μᾶς διακηρύττει ὅτι ὅλαι γενικῶς αἱ θρησκεῖαι, εἴτε ἡ ἀληθινὴ εἴτε αἱ πεπλανημέναι, εἶχον καὶ ἔχουν μίαν ἰδιαιτέραν τάξιν, ἔν ἱερατεῖον, ἥτοι ἔν ἰδιαίτερον σῶμα, μίαν ἰδιαιτέραν προνομιοῦχον

καταλάβῃ τὴν ἐξουσία δίνει περισσότερη τροφή στὴν φωτιά τῆς ματαιοδοξίας του, ἔτσι κι' αὐτὸς ποὺ δὲν συγκρατεῖ τὸ θυμὸ του καὶ ὅταν εἶναι μόνος του κι' ὅταν συναναστρέφεται μὲ λιγιστούς, ἀλλὰ εὐκολα παραφέρεται, ὅταν τοῦ ἐμπιστευθοῦν τὴ διοίκησιν πολλοῦ πλήθους, σὰν ἓνα θεριὸ ποὺ πληγώνεται ἀπὸ χίλιους δυὸ κι' ἀπὸ παντοῦ, οὔτε κι' ὁ ἴδιος μπορεῖ ποτέ του νᾶναι ἥρεμος, καὶ προξενεῖ σ' αὐτοὺς ποὺ τοῦ ἐμπιστεῦθηκαν ἀμέτρητα κακά.

ΘΕΟΔΟΣΗΣ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

οὕτως εἰπεῖν τάξιν ἀνθρώπων, ἐπιφορτισμένων εἰδικῶς καὶ ἀποκλειστικῶς τὰ θεῖα καὶ ἱερά, ἤτοι τὰ τῆς θρησκείας! Οὕτω π.χ. οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες εἶχον τοὺς Ναοὺς, τοὺς βωμοὺς καὶ τὰ μαντεῖα, ὅπου μόνον οἱ ἰδιαιτέροι ἱερεῖς, οἱ λεγόμενοι καὶ μάντιες καὶ χρησμολόγοι εἶχον τὸ ἀναφαίρετον δικαίωμα καὶ τὸ προνόμιον οὕτως εἰπεῖν τῆς χρησμοδοσίας. Ὡσαύτως τὰ πρὸς θυσίαν τοῖς θεοῖς προωρισμένα ζῶα ἔθουον μόνον οἱ ἱερεῖς οἱ καὶ μάντιες λεγόμενοι ἢ καὶ ἱεροθύται, ὡς καὶ ὁ γνωστὸς ἡμῖν Κάλχας ὁ Μεγαρεὺς ὁ υἱὸς τοῦ Θέστορος. Εἰς τὴν ἀρχαίαν Ρώμην ἐπίσης ὅπου ὑπὸ τὸ ἐμβλημα τοῦ πυρὸς ἐλατρεύετο ἡ Ἑστία, ἡ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ρέας θυγάτηρ, συμφώνως τῇ ἐπικρατοῦσῃ τότε θρησκευτικῇ πεποιθῆσει τῶν Ρωμαίων, οὐδενὶ ἄλλῳ ἐπετρέπετο ἢ φύλαξις καὶ ἡ διατήρησις τοῦ ἱεροῦ πυρὸς εἰμὴ μόνον καὶ μόνον εἰς μίαν ἰδιαιτέραν καὶ καθιερωμένην τάξιν, ἣν ἀπετέλουσαν αἱ ἐστιάδες Παρθένοι, οἱ ὀνομαζόμεναι καὶ Ἱερεῖαι.

Πάντως δὲν πρόκειται νὰ ὀμιλήσωμεν περὶ τῶν ἄλλων θρησκειῶν καὶ τοῦ ἱερατείου αὐτῶν, εἰμὴ μόνον περὶ τῆς ἀληθινῆς θρησκείας, δεδομένου ὅτι ὅλαι ἀνεξαιρέτως αἱ ἄλλαι θρησκείαι δὲν εἶναι ἄλλο τι παρὰ διαδοχικαὶ παραλλαγαὶ καὶ παραμορφώσεις τῆς ἀληθινῆς θρησκείας τῆς πρώτης καὶ ἀρχικῆς ἀληθείας!

Ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἐν τῇ Πανσοφίᾳ αὐτοῦ προσδιώρισε, ἐν ἑκάστῳ, τῶν πλασμάτων αὐτοῦ ἕνα προορισμὸν πρὸς ἐκπλήρωσιν, κατὰ πολὺ ἰσχυρότερον λόγον ἔπρεπε νὰ ἐκλέξῃ τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ καὶ νὰ προσδιορίσῃ τὰ ἱερατικά των καθήκοντα. Ἀρχικῶς, αἱ πλέον σεβασταὶ καὶ ὕψηλαί προσωπικότητες, τοῦτέστιν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς οἱ ἀρχηγοὶ τῶν οἰκογενειῶν, καὶ εἶτα οἱ ἀρχηγοὶ καὶ ἡγήτορες τῶν λαῶν καὶ ἔθνων ἐξήσκησαν τὴν ἐξουσίαν καὶ διοίκησιν καὶ συγχρόνως ὁμοῦ ὡς ἱερεῖς εἰς ὅλας τὰς θρησκευτικὰς τελετάς.

Μετ' οὗ πολὺ ὁμοῦ ὁ Θεὸς ἐξέλεξεν εἰδικοὺς ἀντιπροσώπους, ἵνα καταγίνωνται ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ τῆς θρησκείας ἔργα καὶ ἰδοὺ παρὰ τοῖς Ἑβραίοις τὰ τῆς ἱερωσύνης ἠδύναντο νὰ ἐξασκήσωσι καὶ νὰ ἐπιτελῶσι μόνον οἱ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Λευὶ ὀνομαζόμενοι καὶ καταγόμενοι. Μεταξὺ δὲ αὐτῶν τῶν ἱερωμένων ἀνδρῶν, ἤτοι τῶν ἱερέων, ὑπῆρχε καὶ μία ἱεραρχία. Ὁ πλέον ὑπερέχων ἐκ τούτων κατ' ἀξίαν ὀνομαζέτο μέγας ἀρχιερεὺς.

Μόνον αὐτοὶ οἱ ἱερεῖς προσήχοντο καὶ προσέφερον θυμιάματα καὶ θυσίας ἐξιλαστηρίους ἐξ ὀνόματος ὄλου τοῦ λαοῦ καὶ οἵτινες ὤφειλον νὰ ζῶσι βίον ἀγιώτερον ἀπὸ ὄλου τοῦ ἄλλου ἀνθρώπου.

Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, θεμελιωτὴς μιᾶς νέας θρησκείας, θρησκείας τελειοτάτης, Σωτὴρ τοῦ κόσμου, Ἱεροθύ-

της και Θύμα, Μεσίτης, ἤτοι διαμεσάζων μεταξύ ἡμῶν και τοῦ Πατρός του, Ἄληθής Ἱερεὺς, ἐγκαθίδρυσεν ἱερατεῖον, τ.ἔ. μίαν τάξιν ἱερατικὴν, τῆς ὁποίας ὅλαι αἱ ἄλλαι ἱερωσύναι ἕως τότε δὲν ἦσαν ἄλλο τι εἰμὴ μία ὠχρὰ σκιά αὐτῆς. Οἱ ἱερεῖς δὲ τοῦ Ἰησοῦ ὀνομάζονται κλητοί, ἀφωρισμένοι (= κεχωρισμένοι), ἡγιασμένοι και ἀφιερωμένοι.

᾿Ωνομάσθησαν οἱ ἱερεῖς Κλητοί. Αὐτὸς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰ. Χ. εἶπεν: «Οὐχ ὑμεῖς μὲ ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς» (Ἰωαν. ΙΕ, 16). ᾿Ωσαύτως ὁ Θεὸς Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολὴν αὐτοῦ αὐτὴν τὴν ἐρμηνείαν παρέχει λέγων. «Και οὐχ' ἑαυτῶ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθάπερ και ὁ Ἀαρών».

Και πῶς εἰς ἀνθρωπος ἀπλοῦς θὰ ἐτόλμα ἐξ ἑαυτοῦ νὰ συστήσῃ και ἐπιβάλλῃ τοιαύτας θείας και λίαν ὑψηλὰς ὑπηρεσίας και ἱεροπραξίας; Οἱ Θεοὶ Ἀπόστολοι και μαθηταὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν μὴ θέλοντες και πολὺ δικαίως νὰ ἐκλέξωσιν ἀμέσως αὐτοὶ οἱ ἴδιοι τὸν διάδοχον τοῦ Ἰούδα, ἀπεφάσισαν ὅπως διὰ κλήρου φανερωθῆ ἡ θέλησις τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ διαδόχου αὐτοῦ, τοῦ Ματθαί, ὅστις και κατεψηφίσθη μεταξύ τῶν ἑνδεκα Ἀποστόλων.

Οἱ Ἱερεῖς εἶναι ἀφωρισμένοι, ἤτοι κεχωρισμένοι και ἀπεσπασμένοι. Ὁ Θεὸς προητοίμασε και συνεπλήρωσε θαυμάσιον και βραδέως τὰ ὑψιστα και τὰ ἐξαισία αὐτοῦ θαύματα. Τὴν δημιουργίαν τοῦ κόσμου, τὴν πλάσιν τοῦ ἀνθρώπου, τὴν Ἐνσάρκωσιν, τὴν σύστασιν τῆς Ἱερωσύνης...

Ὁ ἀληθὴς ἱερεὺς προεικονίσθη κατ' ἀρχὰς διὰ τῶν Πατριάρχων εἶτα διὰ τοῦ Μελχισεδέκ, ὅστις ἐμφανίζεται μόνος, ἀνευ ἄλλου τινος προκατόχου ἢ και διαδόχου, και ὡς ἀπομεμονωμένος ἀπὸ τῆς ὅλης ἀνθρωπότητος.

Ἐκλέξας ὁ Κύριος ἡμῶν τοὺς ἀποστόλους, ἀποσπᾶ και χωρίζει αὐτοὺς ἀπὸ τοὺς ἄλλους ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Ἐπὶ τρία ἔτη τοὺς μορφώνει, τοὺς διδάσκει και τοὺς ἀνυψοῖ ὑπεράνω τῶν τοῦ κόσμου ματαιοτήτων, μεταδίδων αὐτοῖς τὸ πνεῦμα αὐτοῦ. «Ἄφετε τὰ δίκτυα», τοὺς εἶπε: «Ἄφες τοὺς νεκροὺς θάπτειν τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς» εἶπεν εἰς τινὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ζήτησαντα ὅπως τῷ ἐπιτρέψῃ νὰ ἀπέλθῃ πρῶτον και νὰ θάψῃ τὸν πατέρα του. Ὁ Κύριος ἡμῶν ἀπετείνετο κυρίως εἰς τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἤτοι εἰς τοὺς μαθητάς, ὅταν ἔλεγεν εἰς αὐτούς: «Και πᾶς ὃς ἀφῆκεν οἰκίας, ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός μου» «και καταλείψει ἀνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ και τὴν μητέρα» (Ματθ. 20-29 και Μάρκ. 1-7).

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ
ΕΝΟΣ ΑΝΑΧΩΡΗΤΟΥ

ΑΣ ΠΡΟΣΕΧΩΜΕ ΠΟΛΥ...

Ἡ εὐλικρίνεια τοῦ ἐνδιαφέροντός μας καὶ ἡ συμπάθεια καὶ ἡ ἀδιάπτωτη προσοχή, μὲ τὰ ὅποια παρακολουθοῦμε, κάθε φοράν, μιὰν οἰαδήποτε ὑποθεσὴ μας, εἶναι πάντοτε οἱ σπουδαιότεροι παράγοντες τῆς ἐπιτυχίας. Κ' ἐκεῖνος ποῦ θέλει γὰ μὴν ἔχη ἀπογοητεύσεις καὶ νᾶναι νικητὴς στὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, πρέπει γὰ μὴν ἀποφεύγῃ τὸν κόπο. Κι' ὄχι μόνον αὐτό· ἀλλὰ καὶ γὰ δίνῃ στὴ δραστηριότητα του ρυθμό· καὶ στὴν ἐνέργεια του κατεύθυνση

Ὁ Ἱερεὺς κατὰ ταῦτα εἶναι κεχωρισμένος ἀπὸ τὴν κοινω-
νίαν τῶν ὁμοίων. Αὐτὸς ἀφοσιοῦται ὀλοκληρωτικῶς εἰς τὰ θεῖα.
Χωρίζεται ἀπὸ τὸν κόσμον χάριν συνεχῶν δεήσεων ὑπὲρ ἑαυτοῦ·
ἰδίως ὅμως καὶ κατ' ἐξοχὴν διὰ τοὺς ἄλλους.

Τὰ ἱμάτια δὲ αὐτοῦ ἄτινα φορεῖ τῷ ὑπενθυμίζουσι καθ' ἐκά-
στην ὥραν τὰς ὑποχρεώσεις του, τὰς ὑποσχέσεις καὶ τοὺς ὄρκους
του! Ἡ λέξις κληρικὸς σημαίνει κεχωρισμένος διὰ κλήρου. Ἡ
θρασύτης δὲ καὶ θεμελιώδης ἱεροτελεστία τῆς χειροτονίας εἶναι κυ-
ρίως ἡ τῶν χειρῶν ἔκτασις καὶ ἐπίθεσις, δι' ἧς ὁ Ἐπίσκοπος
λαμβάνει, ἐν ὀνόματι τῆς Ἐκκλησίας κυριότητα ἐπὶ τῶν ἱερέων...

Ἐπίσης οἱ ἱερεῖς εἶναι ἐξαγιασθέντες. Ὁ ἐξαγιασμός δὲ
οὗτος καθίσταται μᾶλλον πλήρης καὶ τέλειος, ἐφ' ὅσον πλη-
σιάζει τις περισσότερο πρὸς τὸν Θεόν. Ἄρα ἐξ ὅλων τῶν
πλασμάτων καὶ δημιουργημάτων, ἐκεῖνος ὅστις ζῆ ἐν στενω-
τάτῃ σχέσει καὶ ἐπικοινωνίᾳ μετὰ τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ ἱερεὺς! Ὁ
ἱερεὺς τὸν θύει. Ὁ ἱερεὺς τὸν μεταδίδει εἰς τοὺς πιστούς. Ὁ ἱερεὺς
εὐρίσκειται σχεδὸν καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ
τοῦ Θεοῦ.

Οἱ υἱοὶ τοῦ Λευὶ ὄφειλον γὰ εἶναι κεκαθαρμένοι ὡς ὁ χρυ-
σὸς ἐν καμίνῳ ἵνα προσφέρωσι τὰς ὑποτυπώδεις τῶν θυσίας,
ὅπως λέγει καὶ ὁ Προφ. Μαλαχίας (κεφ. Γ', 3). «Καὶ καθαρῖσει
τοὺς υἱοὺς Λευὶ, καὶ χεεῖ αὐτοὺς ὡσπερ τὸ χρυσοῖον καὶ τὸ ἀργύ-
ριον καὶ ἔσονται τῷ Κυρίῳ προσάγοντες θυσίαν ἐν δικαιοσύνῃ».

Κατὰ λόγον ἰσχυρότερον ὁ ἱερεὺς τοῦ Νέου Νόμου ὀφείλει
γὰ εἶναι ἀγνός καὶ ἄγιος, ἵνα ἐκπληροῖ τὰς ἱεράς αὐτοῦ ὑποχρεώ-
σεις καὶ τὰς τελεσιουργίας.

[Συνεχίζεται]

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ἱερεὺς Θεσσαλονίκης

σωστή. Ἀλλοιώτικα, ἄς μὴν περιμένῃ ποτέ, πῶς θὰ συναντήσῃ
στὸ δρόμο του τὴν ἐπιτυχία.

*

Παρατήρησα, καὶ ἤμπορῶ νὰ τὸ βεβαιώσω κατηγορηματικά,
πῶς ἕως σήμερα, ποτέ μου δὲν ἔτελείωσα, κατὰ τρόπον ἄρτιο,
κάποια μου δουλειά, ὅταν δὲν ἤμουνα ἤρεμος καὶ αὐτοκυριαρχη-
μένος, σ' ἔλη τὴ διάρκεια τῆς προσπαθείας μου. Καὶ θέλω νὰ πι-
στεύω, πῶς καὶ ἡ ἐμπειρία τῶν ἄλλων θὰ ταυτίζεται ἀπόλυτα,
στὸ ζήτημα αὐτό, μὲ τὴν ἰδική μου.

*

Πραγματικά, πῶς εἶναι δυνατὸ νὰ κάνωμε σωστὰ καὶ ἀφε-
γάδιαστα ἓνα ὅ,τιδήποτε ἔργο, ὅταν δὲν δίνωμε προσοχή στὸ τί
κάνομε; ἢ ὅταν τὸ δουλεύωμε βαρετὰ καὶ τὸ καταπιανώμαστε
χωρὶς ὄρεξη;

ᾠ! εἶναι σπουδαῖο, πάρα πολὺ σπουδαῖο πρᾶγμα ἡ ψυχικὴ
ἀτμόσφαιρα ποὺ ἔχομε, ὅταν ἐργαζώμαστε. Ὅταν αὐτὴ εἶναι θολή
καὶ συννεφιασμένη, πνίγονται θαρρεῖς μέσα στὴ θολούρα τῆς καὶ
μέσα στὴ συννεφιά τῆς τὰ σχέδια μας· παραλύουν οἱ ἐλπίδες μας
καὶ γίνονται βαρεῖα ἢ καὶ σπάζουν τὰ φτερά μας. Καὶ τὸ σπου-
δαιότερον ἀκόμα εἶναι, πῶς ἡ ἀτμόσφαιρα αὐτὴ λές καὶ κολλᾷ σάν
λάσπη ἐπάνω στὴν ψυχὴ μας· καὶ χωρὶς νὰ τὸ νοιώθουμε, μεταδί-
νομε τὴ βόχα τῆς καὶ στοὺς ἄλλους τριγύρω μας· καὶ ἡ μᾶς ἀπο-
φεύγουν, ἢ γίνονται ἐντελῶς ἀπρόθυμοι στὸ νὰ μᾶς βοηθήσουν.

*

Ἄς ἀρχίζωμε λοιπὸν πρόσχαροι καὶ μὲ φαιδρότητα καὶ μὲ
ἡρεμία κάθε μας ὑπόθεση καὶ ἄς τὴ συνεχίζωμε μὲ προσοχή·
ἀφοῦ πρῶτα πρῶτα ζητήσωμε ἀπὸ τὸν καλὸ Θεό, νὰ μᾶς βοηθήσῃ
καὶ νὰ μᾶς ἐνισχύσῃ στὴν προσπάθειάν μας. Καὶ τότε ἡ χαρού-
μενη αὐτὴ διάθεσή μας καὶ ἡ πρόθυμη ἐνεργητικότητά μας μετα-
δίνονται καὶ σ' ἄλλους τοὺς ἄλλους τριγύρω μας, σάν νᾶναι κάποιο
μυστικὸ ἄρωμα, ποὺ τὸ ἀπορροφοῦν καὶ ποὺ τοὺς τραβᾷ κοντὰ μας·
κ' αἰσθανόμαστε τότε νὰ δεκαπλασιάζεται ἡ ὄρεξή μας καὶ ἡ
δυναμὴ μας.

*

Γιατὶ εἶναι βέβαιο, πῶς κάθε ἄνθρωπος καὶ κάθε πλάσμα
ἔχει τὴν ἰδικήν του ἀκτινοβολία. Καὶ οἱ στοχασμοὶ μας, τὰ συναί-
σθήματά μας καὶ γενικὰ ἡ ἐσωτερικὴ μας διάθεση ἀναδίνονται
ἀπὸ τὴν ὑπαρξὴν μας σάν ἀγέρας κρυφὸς καὶ σάν μιὰ δύναμη ἀνε-
πίγνωστη. Καὶ ὁ Εὐαγγελιστὴς Μᾶρκος μᾶς τὸ φανερώνει αὐτὸ

δολοκάρηρα στὸ θαῦμα ποὺ μᾶς ἀνιστορεῖ γιὰ τὴν αἰμορροῦσα ἐπὶ δώδεκα χρόνια γυναῖκα, ποὺ ἐγιατρεύθηκε μόλις ἄγγισε τὸ φέρεμα τοῦ Χριστοῦ. «Ὁ Ἰησοῦς—λέγει— ἐπιγνούς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελεθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ ἔλεγεν· τίς μου ἤψατο τοῦ ἱματίου;».

*

Ἡ δύναμη λοιπὸν αὐτῆ ποὺ ἐκπορεύεται ἀπὸ μέσα μας σὰν ἄορατο κύμα ἅμα συναντηθῆ μ' ἄλλα παρόμοια κύματα, ἡμπορεῖ νὰ γίνῃ ἀκαταγώνιστη. Καὶ μεταμορφώνεται ἢ σ' ἐνθουσιασμὸ ἢ σὲ πανικό· ἢ σὲ «ἀλλόλομενον ὕδωρ ζωῆς» ἢ σὲ τοξίνες θανάτου. Γιατί, ὅπως ὑπάρχουν φαρμακερὲς ἀναθυμιάσεις, ἔτσι ὑπάρχουν καὶ πνευματικὰ στοιχεῖα φαρμακερά. Καὶ τὸ ἀντίθετο πάλι. Ὅπως ὑπάρχουν εὐωδιασμένες πνοές, ἔτσι ὑπάρχουν καὶ ζωογόνα ρεύματα πνευματικὰ.

*

Γι' αὐτὸ ἀνύσταχτη πρέπει νάναί ἡ προσοχή μας κ' ἐπιστρατευμένες οἱ ψυχικὲς μας δυνάμεις, γιὰ ν' ἀντιμαχώμαστε πάντα τὴν ὀλιγοψυχία καὶ τὴν κακοκεφιά. Κι' ὅσο ἡμποροῦμε, ἄς ἀποφεύγωμε τοὺς μικρόψυχους καὶ τοὺς αἰώνια ὀλοφυρομένους καὶ στενόχωρους ἀνθρώπους· γιατί εἶναι κίνδυνος μεγάλος νὰ μεταδῶσουν καὶ σ' ἐμᾶς τὴν ψυχικὴ τους ὑποτονία καὶ κατάπτωση.

Καὶ εἶναι ἀληθινὰ σοφὸ, πολὺ σοφὸ, τὸ «καλομελέτα κ' ἔρχεται» τῆς λαϊκῆς μας παροιμίας. Καὶ μᾶς φανερώνει πὼς ποτέ μας δὲν πρέπει νὰ κλωσοῦμε μέσα μας νοσηρὲς κλίσεις καὶ στενοχώριες· καὶ φόβους· κι' ἄρρωστημένους στοχασμούς. Γιατί ἔτσι, μὲ τὸν παθηάριον αὐτὸ κρυφοπυρετὸ μας, συντελοῦμε στὸ νὰ πάρουν ὅλα αὐτὰ ὑπόσταση καὶ νὰ σηκώσουνε φτερό. Καὶ τότε ποῦ νὰ τὰ πιάσῃς...

*

Τὸ πρῶτιστο λοιπὸν, ποὺ πρέπει νᾶχωμε, εἶναι ἡ καλὴ προαίρεση καὶ ἡ καλὴ διάθεση. Κ' ἔπειτα ἡ ἀπερίσπαστη καὶ συγκεντρωμένη προσοχή μας στὸ ἔργο μας. Γιατί ἂν τὴ διασποῦμε καὶ τὴ σκορπίζωμε δεξιὰ καὶ ἀριστερά, εἶναι σὰν νὰ ξεστρατίζωμε ἀπὸ τὸν ἴσιο δρόμο, ποὺ μᾶς ὀδηγεῖ στὸ σκοπὸ ποὺ θέλομε. Κ' ἔτσι, ἢ δὲν θὰ φθάσωμε ποτέ μας στὴν ἐπιτυχία· ἢ θὰ φθάσωμε κάποτε, μὰ καθυστερημένοι πολὺ, ὅπως αἱ μωρὰ Παρθένου τοῦ Εὐαγγελίου.

Τίποτε δὲ δὲν ταλαιπωρεῖ τόσο τὴ ζωὴ μας, ὅσον ἡ ξαστοχία καὶ ἡ ἀνάμελη ἀπρονοησία. Κι' ἀπὸ τίποτε δὲν βασανίζεται περισσότερο τὸ μυαλὸ τοῦ ἀνθρώπου, ὅσον ἀπὸ τὴ βιασύνη, τὴν

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ
ΕΙΣ ΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ
ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1958
Κυριακή 19 'Ιανουαρίου (ΙΒ' Λουκά)

(Λουκ. ιζ' 12-19)

«Και αὐτὸς ἦν Σαμαρεῖτης» (Στίχ. 16)
[Κι' αὐτὸς ἦταν Σαμαρεῖτης]

Καθὼς ἔμπαινε σὲ κάποιο μεγάλο χωριὸ ὁ Κύριος, — διηγεῖται τὸ σημερινὸ Εὐαγγέλιο, — τὸν συνάντησαν δέκα λεπροί, ποὺ στάθηκαν μακριὰ καὶ σηκώνοντας τὴ φωνή τους εἶπαν :

— 'Ιησοῦ, ἀφεντικό, ἔλεήσέ μας.

Κι' ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὰν τοὺς εἶδε, τοὺς σπαχνίσθηκε εὐθύς. Τοὺς εἶπε, λοιπὸν νὰ πᾶνε νὰ παρουσιασθοῦν στοὺς ἱερεῖς, ποὺ σύμφωνα μὲ τὸν μωσαϊκὸ νόμο ἦταν τὰ κατάλληλα πρόσωπα, γιὰ νὰ πιστοποιήσουν τὴ θεραπεία τῆς λέπρας. Οἱ λεπροὶ συμμορ-

ἀταξία καὶ τὴν τσαπατσουλιά, σὲ κάθε δουλειὰ ποὺ καταπιάνεται. Καὶ τὰ τρία αὐτὰ ἐλαττώματα εἶναι ἐλέθρια. Καὶ κυριολεκτικὰ δολοφόνοι τοῦ πολύτιμου καιροῦ· καὶ αὐτὸν ποὺ τᾶχει τὸν ὀδηγοῦν καὶ τὸν σέρνουν ἀπὸ ἐκνευρισμὸ σὲ ἐκνευρισμὸ· καὶ ἀπὸ ἀπογοήτευση σὲ ἀπογοήτευση. Καὶ τὸ τελευταῖο αὐτὸ εἶναι πάρα πολὺ φυσικό. Γιατὶ χάνει κανεὶς τὸ κουράγιο του καὶ τὸ θάρρος του, ὅταν βλέπῃ ν' ἀποβαίνουν ἄκαρπες οἱ προσπάθειές του καὶ μάταιοι οἱ κόποι του...

*

Γι' αὐτὸ εἶναι χρέος μας ν' ἀγρυπνοῦμε στοχαστικά, καὶ ὅσο περισσότερο μπορούμε, στὴν καθημερινή μας ζωή. Καὶ τὸ καθετὶ ποὺ ἐπιχειροῦμε, ἂς τὸ κάνωμε καλοπροαίρετα, μὲ προσοχή, καὶ χωρὶς καμμιὰ διασύννη. Καὶ τότε σὲ κάθε μας ἐνέργεια καὶ σὲ κάθε μας ἔργο θὰ φανερόνεται ὠμορφιά καὶ ρυθμὸς· ποὺ δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ἡ αἴσθησις τῆς ἁρμονίας ποὺ κυλᾷ βαθεῖα μέσα στις φλέβες μας· καὶ ποὺ τὴν ἀντλοῦμε, σταγόνα πρὸς σταγόνα, ἀπὸ τὸν ὠκεανὸ τῆς ἄρρητης ἁρμονίας τοῦ κόσμου, ποὺ μᾶς περιβάλλει.

Καὶ θᾶναι τότε καθετὶ ποὺ ἐπιτελοῦμε, πρὸς Δόξαν Θεοῦ. Γιατὶ κάθε καλὸ, δὲν εἶναι παρὰ μιὰ ἀχτίδα ὠχρῆ, ποὺ ἀπὸ τὸν νοητὸν Ἥλιο τῆς θείας του παντοδυναμίας καὶ τῆς καθολικῆς του φαιρότητας, φθάνει ὡς ἐμᾶς, κι' ὡς τὴν ταπεινὴ μας ἀπ' τῆ Γῆ...

ΑΝΘΙΜΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΤΗΣ

φώθηκαν με την έντολή, πού τους έδωσε ο Κύριος. Κι' έγιναν όλοι τους καλά, παθώς πήγαιναν στους ιερείς.

Δέν γύρισαν, όμως, όλοι νά εύχαριστήσουν τόν ευεργέτη τους. Μονάχα ένας άπ' αυτούς, αλαλάζοντας άπό χαρά και δοξάζοντας τόν Θεό, ξαναβρήκε τόν Χριστό και πέφτοντας στά πόδια του τόν εύχαρίστησε. Κι' αυτός, πού έδειξε την εύγνωμοσύνη του, δέν ήταν όπως οι άλλοι 'Ιουδαίος, δέν άνήκε στον διαλεχτό λαό του Θεού, αλλά ήταν Σαμαρείτης.

"Όταν, λοιπόν, τόν είδε ο 'Ιησοῦς κι' άκουσε τις εύχαριστίες του ρώτησε:

—'Αλλά δέν γιατρευθήκατε κι' οι δέκα; Ποῦ εἶναι, λοιπόν, οι υπόλοιποι έννέα; Δέν σκέφθηκαν νά γυρίσουν και νά δοξάσουν τόν Θεό, παρά άφησαν νά τό κάνη αυτό μονάχα ένας άλλογενής; Και του λέγει:

—Σήκω και πήγαινε. 'Η πίστις σου σε έσωσε.

Πολλά εἶναι τά σωτήρια και φωτεινά διδάγματα, άγηπητοί άδελφοί, πού περιέχει ή εύαγγελική αυτή περικοπή και πού τά άτενίζει κανείς άμέσως. Τό πόσο εύσυμπάθητος εἶναι ο Χριστός μπροστά στους πόνους και την κάκωσι του σώματος. Τό πόσο γρήγορα ανταποκρίνεται ή αγάπη του και ή δύναμις τους σ' όσους ζητούν τό έλεός του. Τό χρέος, πού έχουμε νά εύχαριστούμε τόν Κύριο για κάθε ευεργεσία, πού άπολαμβάνουμε άπό την αγαθότητά του. 'Η λύπη του μπροστά στους άχαρίστους, πού τόν θυμούνται στα βάσανά τους και τόν ξεχνούν στις χαρές τους.

'Ανάμεσα σ' αυτά τά διδάγματα, πού εύθως άποκομίζει κανείς άπό την διήγησι αυτή του εύαγγελιστού Λουκά, εἶναι και τό έξής: ότι τά γνήσια παιδιά του Θεού υπάρχουν ακόμα κι' εκεί, όπου δέν θα τό περιμέναμε. Σ' ένα περιβάλλον κακό, σε τόπους άπομεμακρυσμένους άπό τή χάρη του. Κι' ότι συχνά βρίσκει κανείς εκεί άκριβώς ψυχές, πού νοιώθουν τόν Θεό πραγματικά, ενώ άπεναντίας δέν τις βρίσκει ανάμεσα σ' όσους υποτίθεται ότι εἶναι εύσεβεῖς και πιστοί.

Τήν όφειλή τῆς εύγνωμοσύνης δέν την αισθάνθηκαν οι άλλοι έννέα λεπροί, πού ήταν 'Ιουδαίοι. Τήν αισθάνθηκε μονάχα ο Σαμαρείτης, ο άλλογενής, εκείνος πού για τους 'Ιουδαίους ήταν άπόκληρος τῆς άληθινῆς θρησκείας, δηλαδή μιá χαμένη ψυχή.

'Αλλά αυτή άκριβώς ή ψυχή προσφέρει στον Υἱό του Θεού ό,τι έπρεπε, νοιώθει τό χρέος της, τόν δοξάζει και τόν εύχαριστεῖ. Αὐτή άκριβώς ή ψυχή ανταποκρίνεται με αγάπη στην αγάπη του Θεού.

Ποιά εἶναι, αγαπητοί άδελφοί, ή πρώτη και μεγάλη έντολή του Χριστού; "Όλοι τή γνωρίζετε. Ν' αγαπάμε τόν Θεό μ' όλη

τὴν καρδιά καὶ τὸν νοῦ μας καὶ τὸν πλησίον μας σὰν τὸν ἑαυ-
τό μας.

Καὶ ποιούς βλέπουμε μέσα στὸ Εὐαγγέλιο νὰ παρουσιάζη ὁ Κύριος ὡς ὑποδείγματα μπροστά στὴν ἐντολὴ του αὐτὴ τὴν κορυφαία; Δυὸ Σαμαρείτες, δυὸ ψυχῆς δηλαδή, πού ἀνῆκαν, γιὰ τὸν διαλεχτὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ, στὸν κόσμον τῆς πλάνης καὶ τῆς ἁμαρτίας. Ὁ πρῶτος Σαμαρείτης εἶναι ἐκεῖνος, πού ἔχουμε σήμε-
ρα μπροστά στὰ μάτια μας. Μ' ὅλη του τὴν καρδιά καὶ μ' ὅλο του τὸν νοῦ ἀγαπᾷ τὸ Θεό, προσφέροντας τὴν εὐχαριστία του. Ὁ ἄλλος Σαμαρείτης, ἐκεῖνος πού ἀπόδειξε ὅτι ἀγαποῦσε τὸν πλησίον του σὰν τὸν ἑαυτό του, εἶναι γνωστὸς στὸν καθένα. Μιλᾷ γι' αὐτὸν ἡ ὡραία παραβολή.

Ἄλλὰ θὰ ρωτήση κανεὶς. Πῶς ὁ σημερινὸς Σαμαρείτης εἶναι ὑπόδειγμα τῆς ἀγάπης πρὸς τὸ Θεό; Εἶναι, βέβαια, τὸ πρότυπο τῆς εὐχαριστίας, τῆς εὐγνωμοσύνης πού χρωστάμε στὸν Θεὸ γιὰ ὅσα καλὰ ἀπολαμβάνουμε ἀπὸ τὴν ἀγαθότητά του. Ἄλλὰ ἡ ἀγάπη στὸν Θεὸ εἶναι μονάχα αὐτό;

Ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, τί ἄλλο, λοιπόν, εἶναι ἡ ἀγάπη, πού ζητᾷ ἀπὸ μᾶς ὁ Κύριος; Ἡ δική του ἀγάπη εἶναι ἄπειρα ἀνώτερη ἀπὸ τὴ δική μας. Γιατί ὁ Θεὸς εἶναι ὁ δημιουργός, ὁ προστάτης, ὁ σωτὴρ, ὁ συντηρητὴς μας. Ἐμεῖς, ἀγαπῶντας τον, τί ἄλλο μπορούμε νὰ αισθανώμαστε γι' αὐτόν, νὰ κάνουμε γι' αὐτόν, παρὰ μονάχα νὰ τὸν εὐχαριστοῦμε, νὰ τὸν εὐγνωμονοῦμε;

Ὅ,τι κι' ἂν τοῦ προσφέρουμε, ὅσες θυσίες κι' ἂν ὑποστοῦμε γιὰ τὸ ὄνομά του, ὅλα δικά του εἶναι. Τὸ μόνο πού ἀπομένει δικό μας, τὸ μόνο πού ἀποτελεῖ τὴν ἀγάπη μας, εἶναι ἡ συν-
αίσθησις τῶν δωρεῶν του, ἡ δοξολογία εἴτε μὲ λόγια εἴτε μὲ ἔργα. Τίποτε ἄλλο, λοιπόν, δὲν εἶναι ἡ ἀγάπη μας στὸν Θεὸ παρὰ εὐχαριστία κι' εὐγνωμοσύνη μπροστά στὴ δική του ἀγάπη.

Πρότυπο, αὐτῆς τῆς σωστῆς, τῆς ἀγνῆς, τῆς ταπεινῆς ἀγά-
πης, πού χρωστάμε στὸν Κτίστη καὶ Σωτῆρα μας, εἶναι ὁ Σα-
μαρείτης τῆς σημερινῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς.

Σαμαρείτης τὸ ὑπόδειγμα τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον. Σα-
μαρείτης καὶ τὸ ὑπόδειγμα τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν Θεό. Δὲν εἶναι τυχαία λεπτομέρεια αὐτῆ, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί. Εἶναι μιὰ μεγάλη ἀλήθεια, πού ὁ Χριστὸς καὶ σὲ ἄλλα σημεία τοῦ Εὐαγγελίου τὴν ἐξαιρεῖ καὶ τὴν τονίζει. Ποιὰ ἀλήθεια; Ὅτι τὸ νὰ βρῖσκειται κανεὶς σὲ καλὸ περιβάλλον, νὰ τριγυρίζεται ἀπὸ τὴν εὐσέβειά, δὲν σημαίνει ὅτι εἶναι καὶ γνήσιο τέκνον τοῦ Θεοῦ. Τὸ ἀπόδειξαν οἱ ἑννέα ἀγνώμονες Ἰουδαῖοι. Ἀπεναντίας, ὅπως τὸ δείχνει ἡ περίπτωσις τοῦ Σαμαρείτη λεπροῦ, μπορεῖ ἔξω ἀπὸ τέτοιο πε-
ριβάλλον, ἔξω ἀπὸ ὅσους φαίνονται διαλεχτοὶ τοῦ Θεοῦ, νὰ πα-

ρουσιασθούν οι ἀληθινὰ ἄγιοι, ἐκεῖνοι ποὺ ξέρουν νὰ ἀποκρίνωνται μὲ λόγια, ἀλλὰ καὶ μὲ ἔργα στὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ.

Κυριακὴ 26 Ἰανουαρίου (ΙΕ' Λουκᾶ)

(Λουκ. ιδ'. 1-10)

« Ἀποδίδωμι » (Στλχ. 8)

[Τὰ γυρίζω πίσω]

Πρωταθλητὴς τῆς μετανοίας ἀναδείχθηκε, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ὁ Ζακχαῖος. Καὶ δίκαια τὸ ἱερὸ Εὐαγγέλιο ἀθανάτισε τὴ μνήμη αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Γιατὶ ὁ ἀρχιτελώνης τῆς Ἱεριχοῦς εἶναι μεγάλο πρότυπο γιὰ ὄλους τοὺς ἁμαρτωλούς, ποὺ θέλουν νὰ ἀλλάξουν πραγματικὰ καὶ νὰ γίνουν γνήσια παιδιὰ τοῦ Θεοῦ. Εἶναι ἐκεῖνος, ποὺ δὲν περιορίζεται σὲ λόγια, ἀλλὰ προχωρεῖ ἀμέσως στὰ ἔργα τῆς μετανοίας.

« Σταθεὶς δὲ εἶπε πρὸς τὸν Κύριον· ἰδοὺ τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἰ τινος ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν ».

Ἦταν πολὺ ἁμαρτωλὸς ὁ ἄνθρωπος αὐτός. Εἶχε νοικιάσει ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους τοὺς φόρους στὴν Ἱερικὴ καὶ τοὺς εἰσέπραττε ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς σὲ πολὺ μεγαλύτερα ποσά. Καὶ μ' αὐτὴ τὴ διαφορὰ, θησαύριζε.

Τώρα, λοιπόν, ποὺ μετανοεῖ, θέλει νὰ ἀποκαταστήσῃ τὸ δίκαιο, ποὺ κατέλυσε, νὰ ἀποδώσῃ, νὰ γυρίσῃ πίσω τὰ χρήματα τῆς ἀνομίας. Κι' ὄχι μονάχα αὐτό. Θέλει νὰ γίνῃ τέλειος. Δηλώνει, λοιπόν, μπροστὰ στὸν Σωτῆρα:

— Τὰ μισὰ ἀπ' ὅσα ἔχω, Κύριε, τὰ προσφέρω στοὺς πτωχοὺς. Κι' ὅποιο συμπολίτη μου ἀδίκησα, θὰ τὸν ἀποζημιώσω στὸ τετραπλάσιο.

Τί σημαίνει ζωὴ σύμφωνα μὲ τὸ ἅγιο θέλημά σου, τὸ γυρίζω πολὺ καλὰ. Δὲν θέλεις τίποτε ἄλλο τόσο πολὺ, τόσο πρωταρχικὰ, ὅσο τὸ νὰ συμμορφώνωνται οἱ ἀκόλουθοί σου, μὲ τὴν ἐντολὴ τῆς ἀγάπης. Γιατὶ εἶσαι ἡ ἴδια ἡ ἀγάπη.

Εἶπες, ὅποιοις ἔχει δύο χιτῶνες, νὰ δώσῃ τὸν ἕνα στὸν ἀδελφό του, ποὺ δὲν ἔχει. Κάνω, λοιπόν, αὐτό, ποὺ ἐσὺ πρόσταξες. Δίνω τὸ μισὸ βίός μου στοὺς πένητες κι' ἀποδείχνω ἔτσι, ὅτι πραγματικὰ παράτησα τὸ στοτάδι καὶ μπῆχα στὸ φῶς σου. Ὅτι ἔγινα ἀληθινὸς μαθητὴς σου.

Ποιὸς ἄλλος ἀπὸ τὸν ἑραστή καὶ μύστη τῆς ἀγάπης μπορεῖ νὰ εἶναι τόσο κοντὰ σου καὶ τόσο μακριὰ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία; Ποιὰ ἄλλὰ ἀπόδειξις, ὅτι μετενόησα, θὰ ὑπῆρχε πιὸ ἀδιάσειστη

ἀπὸ τὴν προσκόλλησί μου στὴ μεγάλη σου ἐντολή, ἀπὸ τῆ βία μου νὰ πραγματοποιήσω, νὰ ἐφαρμόσω αὐτὴ τὴν ἐντολή;

“Ὅποιος ἔρχεται σὲ σένα, παρατῶντας τὸν διάβολο, δὲν κάνει τίποτε ἄλλο, Κύριε, παρὰ νὰ πλησιάσῃ τὸν διπλανό του, ν’ ἀγαπᾷ ἔμπρακτα τοὺς ἀδελφούς του. Γι’ αὐτὸ κι’ ἐγώ, γιὰ τίποτε δὲν μεριμνῶ, γιὰ τίποτε δὲν σπεύδω τόσο, τώρα ποὺ μ’ ἐλευθέρωσες ἀπὸ τὸν Ἀρχέκακο, παρὰ γιὰ νὰ γίνω ὑπηρέτης τῆς ἀγάπης.

«Ἴδού, τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου δίδωμι τοῖς πτωχοῖς». Καταλαβαίνω τώρα πόσο ἀνόητος ἤμουν, ὅταν τοὺς περιφρονούσα καὶ δὲν τοὺς λογάριαζα. Αὐτοὶ εἶναι οἱ ταμίες τῆς βασιλείας σου κι’ ὅποιος τοὺς παραδίνει χρήματα μὲ τὴν ἐλεημοσύνη, καταθέτει στὴν οὐρανία τράπεζά σου. Δανεῖζει σὲ σένα καὶ πρόκειται ν’ ἀπολαύσῃ τόκους, ποὺ μπροστά τους τὸ κεφάλαιο δὲν ἔχει τὴν παραμικρὴ ἀξία.

Δὲν θὰ μείνης στὴν πόλι μας οὔτε στὸ σπίτι μου γιὰ πολὺ. Ἄλλὰ ἐγὼ πάντα θὰ σὲ βλέπω, ὅπως τώρα, στὸ πρόσωπο τῶν ἀδελφῶν σου αὐτῶν τῶν ἐλαχίστων καὶ θὰ σὲ λατρεύω μὲ τὴν ἀγαθοεργία μου σ’ αὐτούς.

«Ἴδού τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι πτωχοῖς». Τὰ δίνω ἔτσι σὲ σένα τὸν ἴδιο, ποὺ σοῦ ἔδωσα κι’ ὀλόκληρη τὴν καρδιά μου. Διδάσκεις τοὺς φίλους σου, γιὰ τὸ πῶς θέλεις νὰ σὲ λατρεύουν καὶ νὰ σοῦ φανερώσουν τὴν ἀφοσίωσί τους. Πῶς; Μὲ τὸ νὰ συντρέχουν τοὺς ἀνεχούς, νὰ προστατεύουν τοὺς ἀδυνάτους, νὰ ψωμίζουν τοὺς νηστικούς, νὰ ντύνουν τοὺς γυμνοὺς. Μονάχα ἂν κάνουν ἔτσι θὰ βροῦν πρόσωπο μπροστά στὸ φοβερό σου βῆμα, κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Κρίσεως, καὶ θὰ τοὺς βάλῃς στὰ δεξιὰ σου λέγοντας:

Ἐφ’ ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε». [Ἐφ’ ὅσον εὐεργετήσατε ἓνα ἀπ’ αὐτοὺς τοὺς ἀδελφούς μου τοὺς ἐλαχίστους, σὲ μένα τὸν ἴδιο τὸ κάματε].

Πόσο καλοὺς λογαριασμοὺς ξέρει, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, νὰ κάνῃ ὁ Ζακχαῖος! Πῶς βρῖσκει ὅ,τι χρειάζεται γιὰ νὰ μὴ πάῃ χαμένη ἡ μετάνοιά του!

Ἄλλὰ δὲν σταματᾷ ὡς ἐδῶ. Ὑπάρχει κι’ ἓνας ἄλλος λογαριασμός, ποὺ πρέπει νὰ κάνῃ. Προσθέτει, λοιπόν, μετὰ τὴν πρώτη ὑπόσχεσι κι’ αὐτῆ:

—Καὶ εἴ τινος ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. [Καὶ ἂν ἀδίκησα κάποιον θὰ τοῦ γυρίσω πίσω τὰ χρήματά του τετράδιπλα].

Πολλοὺς ἀδίκησα. Πολλοὺς ἀπομύζησα. Ἀπὸ πολλοὺς ἀφῆρεσα. Σ’ ὅλους, λοιπόν, αὐτοὺς θὰ ἐπιστρέψω τὰ χρήματα τῆς ἀνομίας. Καὶ δὲν θὰ τὰ γυρίσω πίσω ἀκριβῶς ὅπως τὰ εἶχα πάρει

ἀλλὰ ηὔξημένα στὸ τετραπλάσιο. Αὐτὸς εἶναι ὁ τόκος, ποὺ καθορίζει ἡ μετανοημένη ψυχὴ μου. Μεγάλο κακὸ ἔκανα. Πιὸ πολὺ καλὸ μοῦ χρειάζεται νὰ κάνω γιὰ νὰ ἐπανορθώσω ἐκεῖνο τὸ κακὸ, ὥστε νὰ τὸ σβῶσω πιὰ.

Δὲν ξέρουμε, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, ἀν ἡ περιουσία τοῦ ἀρχιτελώνη ἦταν στὸ μέγιστο μέρος καμωμένη ἀπὸ ἀδικίες ἢ ἀν εἶχε ἀπλῶς ἀξιεθῆ ἀπ' αὐτές. Ὅτι ὅμως κι' ἀπὸ τὰ δύο νὰ συνέβαινε, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς θ' ἀπογυμνωνόταν ἀπὸ τὸ βίος του μὲ τέτοιες ὑποσχέσεις, ποὺ ἔδωσε. Θὰ ἔμενε φτωχός. Καὶ θ' ἀπόδειχνε ἔτσι, ὅτι ἡ μετάνοιά του ἦταν τόση καὶ τέτοια, ὥστε νὰ τὸν φέρη μονομιᾶς στὴν τελειότητα. Γιατί μὲ τίς ἀποζημιώσεις, ποὺ ὑποσχέθηκε, καὶ μὲ τίς ἀγαθοεργίες ποὺ προανήγγειλε, τί θὰ μποροῦσε νὰ τοῦ μείνη;

Δὲν ἐφαρμόζει, λοιπόν, ὁ μακάριος ἀπλῶς τὴν ἡπιώτερη ἐντολὴ τῆς ἀγάπης, δὲν ὑπακούει μονάχα στὸ «ὁ ἔχων δύο χιτῶνας...», ἀλλὰ προχωρῶντας πραγματοποιεῖ ἐκεῖνο, ποὺ ὁ Κύριος σύστησε σ' ἕνα ἄλλον πλούσιο:

«Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, πάντα ὅσα ἔχεις... διάδος». [Ἄν θέλῃς νὰ γίνῃς τέλειος, μοίρασε στοὺς φτωχοὺς ὅλα ὅσα ἔχεις].

Ἴδου μετάνοια, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, μεγάλη κι' ὀλόκληρη. Εἶναι ἡ μετάνοια τοῦ Ζακχαίου. Ἡ μετάνοια, ποὺ δὲν ἐπανορθώνει ἀπλῶς ὅ,τι κακὸ εἶχε κάνει αὐτὸς ὁ ἁμαρτωλός, ἀλλὰ καὶ προσφέρει πολὺ περισσότερα, γιὰ νὰ ἀλλάξῃ τὸν ἁμαρτωλὸ αὐτὸν σὲ τέλειο ἄγιο.

Κυριακὴ 2 Φεβρουαρίου (Τελώνου καὶ Φαρισαίου)

(Λουκ. ιη' 10-14)

«Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν». (Στίχ. 10)

[Δυὸ ἄνθρωποι πῆγαν στὸ ναό].

Μιὰ ἀπὸ τίς πιὸ διδακτικὲς παραβολὰς τοῦ Κυρίου μας περιέχεται στὸ εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα τῆς σημερινῆς Κυριακῆς, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί. Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου. Εἶναι ἀπὸ τὰ πολὺ γνωστὰ στὸν καθένα χριστιανὸ τμήματα τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Εἶναι, ὅμως, ἐπίσης κι' ἀπὸ ἐκεῖνα, ποὺ πάντοτε ἔχουμε ἀνάγκη μεγάλη νὰ ἀκοῦμε καὶ νὰ προσέχουμε, Γιατί; Διότι ἡ ἐξαισία αὐτὴ διηγῆσις τοῦ Ἰησοῦ ἀκτινοβολεῖ ἕνα διδάγμα σπουδαιότατο, ποὺ λίγοι τὸ ἔχουν κάνει ὀλότιστα δικό τους, λίγοι τὸ ἔχουν ἐνστερνισθῆ πραγματικά.

Δυὸ ἄνθρωποι πῆγαν στὸν ναὸ τοῦ Σολομῶντος γιὰ νὰ προσευχηθοῦν. Ὁ ἓνας ἦταν Φαρισαῖος. Ἀνῆκε δηλαδὴ στὴν τάξι ἐκείνη, ποὺ διακρινόταν γιὰ τὴν προσήλωσί της στοὺς τύπους τῆς θρησκείας, ἀλλὰ εἶχε τὴν καρδιά της ἀπομακρυσμένη ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ τὸ ἅγιο θέλημά του. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ παρουσιάζονταν ἐξωτερικὰ σὰν εὐσεβεῖς. Ἀλλὰ στὴν πραγματικότητα δὲν ἀγαποῦσαν οὔτε τὸν Θεὸ οὔτε τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Ἀγαποῦσαν μονάχα τὸν ἑαυτό τους. Ἔμοιαζαν, ὅπως εἶπε ὁ Κύριος σὲ ἄλλη περίστασι, μὲ τάφους, ποὺ ἀπὸ ἔξω φαίνονται ωραῖοι, ἐνῶ ἀπὸ μέσα εἶναι γεμάτοι δυσωδία.

Ὁ ἄλλος ἦταν ἓνας Τελῶνης. Ἀμαρτωλὸς κι' αὐτός, καθὼς ὁ πρῶτος. Ἡ δουλειά του ἦταν νὰ εἰσπράττει τοὺς ρωμαϊκοὺς φόρους. Ἐνα ἐπάγγελμα διαβόητο γιὰ τὴν ἀδικία καὶ τὴν καταπίεσι, ποὺ ἦταν τὰ κύρια γνωρίσματά του.

Ὁ Φαρισαῖος, ἀφοῦ στάθηκε «πρὸς ἑαυτόν», δηλαδὴ φουσκώνοντας ἀπὸ καύχησι καὶ ὑπερηφάνεια, εἶπε τὰ ἑξῆς:

—Ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι οὐκ εἰμί ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ Τελῶνης· νηστεύω δις τοῦ Σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι.

Δὲν θὰ μπορούσε νὰ σταθῇ, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, προσευχὴ πιὸ ἀηδιαστικὴ γιὰ τὸν Θεὸ ἀπ' αὐτὴ ποὺ ἀκούσατε. Γιατὶ τὴν ἐμπνέει ἡ ὑψηλοφροσύνη, ἐκεῖνο τὸ ἀπαίσιο αἰσθημα, ποὺ γκρέμισε καὶ τὸν Ἐωσφόρο ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς, ἡ αἰτία κάθε ἀμαρτίας. Δὲν θεωρεῖ τὸν ἑαυτό του σὰν τοὺς ἄλλους ὁ Φαρισαῖος. Αὐτὸς εἶναι ὁ καλός, ὁ εὐσεβής, ὁ ἀψευγάδιαστος. Κι' οἱ ἄλλοι εἶναι οἱ ἔνοχοι, οἱ ἀπόβλητοι, οἱ καταραμένοι.

Νομίζει, ἐπειδὴ δὲν ἔκλεψε, δὲν παρέβη τὸν νόμο, δὲν μοίχευσε, ὅτι εἶναι ἀναμάρτητος. Νομίζει, ἐπειδὴ νήστευε δυὸ φορὲς τὴν ἑβδομάδα κι' ἀπ' ὅσα ἀποκοῦσε πρόσφερε τὸ δέκατο στὸν ναὸ, ὅτι εἶναι ἔμφυχο ταμεῖο ἀρετῶν. Δὲν καταλάβαινε ὁ ταλαίπωρος, ὅτι μὲ τὸ νὰ εἶναι ἡ καρδιά του ἄδεια ἀπὸ ἀγάπη πρὸς τοὺς διπλανούς του, ὅλα ἐκεῖνα, γιὰ τὰ ὁποῖα καυχιόταν, ἦταν ἀνώφελα, χωρὶς καμμιάν ἀξία. Κι' ὅτι, μὲ τὴν ὑπερηφάνειά του, εἶχε ἐξουδετερώσει καὶ σβύσει ὅσα καλὰ κι' ἂν εἶχε κάνει.

Ὁ Φαρισαῖος, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, εἶναι παράδειγμα πρὸς ἀποφυγὴν, ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ φοβερὰ κατασκευάσματα τοῦ ἀρχιτεχνίτη τῆς κακίας Διαβόλου.

Ἀλλὰ ἄς δοῦμε τώρα καὶ πῶς προσευχῆθηκε τὸ δεύτερο ἀπὸ τὰ πρόσωπα τῆς παραβολῆς, ὁ Τελῶνης.

Αὐτὸς δὲν προχώρησε μέσα στὸ ἱερὸ χῶρο τοῦ ναοῦ, ὅπως ἔκανε ὁ πρῶτος. Στάθηκε—μᾶς λέγει ὁ Κύριος— μακριά. Εἶχε τόση συναίσθησι τῆς ἀναξιότητός του, καταλάβαινε τόσο βαθειά πόσο βρωμερὸς ἦταν ἀπὸ ἁμαρτία, ὥστε ἔμεινε ἐκεῖ στὴν ἄκρη ἀπὸ συστολή, ἀπὸ φόβο, ἀπὸ συντριβή. Ἄλλὰ κι' ἄλλοιῶς ἔδειξε πὼς ἤξερε νὰ φερθῇ ὁ μακάριος. Δὲν ἤθελε οὔτε τὰ μάτια του νὰ σηκώσῃ πρὸς τὸν οὐρανό, ἀπ' ὅπου θὰ τὸν ἄκουε ὁ Θεός.

Καὶ τί ἔκανε μονάχα;

Χτυποῦσε τὰ στήθη του, δείχνοντας ἔτσι πόσο ἐνοιωθε τὴν ἐνοχί του.

— Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῶ ἁμαρτωλῶ.

Δὲν κυττάζει, αὐτὸς, ὅπως ὁ Φαρισαῖος, τοὺς ἄλλους. Τοὺς κρύβει ἡ ἁμαρτία του, πού τόσο τὸν ἀπασχολεῖ καὶ θέλει νὰ τὴν ἀπομακρύνῃ. Κι' ἔτσι εἶναι μιὰ ἐπανάληψις ζωντανῆ τῶν λόγων τοῦ ψαλμωδοῦ: «Καὶ ἡ ἁμαρτία μου ἐνώπιόν μου ἐστὶ διὰ παντός».

Δὲν λέγει πολλὰ λόγια αὐτὸς, ὅπως ὁ Φαρισαῖος. Τονίζει μονάχα δυὸ ἀπαραίτητα πράγματα: τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ δική του ἁμαρτωλότητα.

Ποιά ἄλλη προσευχή, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, θὰ μπορούσε νὰ σταθῇ τόσο εὐάκουστη ἀπὸ τὸν Θεὸ ἀπ' αὐτὴ πού ἀκούσατε; «Σὲ ποιὸν ἄλλον πάνω θὰ ρίξω τὴ ματιά μου—λέγει ὁ Θεός στὴ Γραφή—παρὰ στὸν ταπεινό;» Τί ἄλλο τραβᾷ κι' ἐλκύει τὴν ἀνωθεν εὐμένεια ἀπὸ τὸ χαμηλὸ φρόνημα, ἀπὸ τὴν εὐλογημένη ταπεινωσύνῃ;

Εἶναι ἀλήθεια πὼς κανεὶς μας δὲν θὰ ἤθελε νὰ μοιάσῃ τοῦ Φαρισαίου. Κανεὶς μας δὲν θὰ μπορούσε νὰ μιλήσῃ στὸν Θεό, ὅπως ἐκεῖνος. Ἄλλὰ τίθεται τὸ ἐρώτημα: ἂν ἀποφεύγουμε τὴ φαρισαϊκὴ κενοδοξία καὶ καύχησι, κατορθώνουμε ἄρα γε νὰ στεκώμαστε ἀκριβῶς στὴ θέσι τοῦ Τελώνου; Ἐχομε ἀνάλογη μ' ἐκεῖνον συναίσθησι τῆς ἁμαρτωλότητός μας, ἀνάλογο μὲ τὸν δικό του φόβο Θεοῦ, ἀνάλογο μὲ τὴ δική του συντριβή;

Ἄς ρωτήσῃ ὁ καθένας τὴ συνείδησί του, ἀδελφοί μου. Κι' ἄς ἀποκριθῇ σ' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα.

Δὲν ὑπάρχει πιὸ ἐπεῖγον, πιὸ πρωταρχικὸ ζήτημα γιὰ ὅλους μας: πρέπει νὰ γίνουμε μιμηταὶ τοῦ Τελώνου. Πρέπει νὰ γίνουμε ἀληθινὰ ταπεινόφρονες. Πρέπει νὰ ξαναρχίσουμε τὸν Χριστιανισμό μας ἀπὸ τὴν ἀρχή, πού ἀμελήσαμε, πού δὲν προσέξαμε ὅσο τῆς ἄρμοζε. Κι' ἡ ἀρχή αὐτὴ εἶναι ἡ ἀπόκτησις ταπεινοῦ φρονήματος.

ΒΑΣ. ΜΟΥΣΤΑΚΗΣ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Τῆ 17ῃ Δεκεμβρίου ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀνῆλθεν εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Πεντέλης καὶ ἐν τῷ ναῷ αὐτῆς διὰ σεμνῆς τελετῆς ἐκήρυξε τὴν λήξιν τῶν μαθημάτων τοῦ Φροντιστηρίου Ἐξομολόγων, ἐπιδούς τὰ πτυχία εἰς τοὺς 26 ἀποσταλέντας ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων Ἐξομολόγους τῆς πρώτης σειρᾶς. Παρέστησαν ὁ Συνοδικὸς Ἐπόπτης τοῦ Φροντιστηρίου Σεβ. Μητροπολίτης Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος κ. Ἰάκωβος, ὁ Γεν. Διευθυντῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Σεβ. πρῶην Δήμνου κ. Βασίλειος, ὁ διδάξας ἐν τῷ Φροντιστηρίῳ Σεβ. Μητροπολίτης Παραμυθίας κ. Τίτος, ὁ Βασιλικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καθηγητῆς κ. Ἰω. Καρμίρης, οἱ διδάξαντες ἐν τῷ Φροντιστηρίῳ Ἱερεῖς, ἡ Ἀδελφότης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ὡς καὶ ἱκανοὶ προσκυνηταί. Μετὰ κατασκευαστικὴν τελετὴν ὠμίλησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀττικῆς, ἐξάρας τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου διὰ τὴν ὄδρυσιν καὶ εὐρυθμον λειτουργίαν τοῦ Φροντιστηρίου καὶ τὸν ζῆλον τῶν διδασκάντων καὶ διδασθέντων ἐν αὐτῷ. Ἀκολούθως ὁ Διευθυντῆς τοῦ Φροντιστηρίου Ἀρχιμ. Σ. Ματακούλιας ἐποίησατο ἔκθεσιν τῶν πεπραγμένων τοῦ Φροντιστηρίου. Εἶτα λαβὼν τὸν λόγον ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἠὺχαρίστησε τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα Παῦλον διὰ τὴν εὐγενῆ χορηγίαν πρὸς τὸ Φροντιστήριον καὶ ἐξῆρε τὴν εὐσέβειαν τοῦ Ἀνακτος καὶ τὴν μεγάλην ἀγάπην Του πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸν ἱερὸν Κλήρον, ὑπὲρ τῆς μορφώσεως καὶ ἐξυψώσεως τοῦ ὁποῦ ἐπιδεικνύει πάντοτε ζωηρὸν ἐνδιαφέρον. Ἐν συνεχείᾳ ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειαν τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὸ ἐπιτελεσθὲν ἔργον καὶ παρέσχε πατρικὰς ὑποθήκας πρὸς τοὺς τροφίμους τοῦ Φροντιστηρίου. Ἐκ μέρους αὐτῶν ἀπήντησεν εἰς τὸν Μακαριώτατον Κληρικὸς τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἡλείας, ἐκφράσας τὴν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην πάντων πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα, τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον καὶ πρὸς πάντας τοὺς συντελέσαντας εἰς τὴν λειτουργίαν τοῦ Φροντιστηρίου. Τέλος ἐν μέσῳ ψαλμῶν καὶ ὕμνων ὁ Μακαριώτατος ὑπέγραψε καὶ ἐπέδωκε τὰ πτυχία εἰς τοὺς φοιτήσαντας εἰς τὸ Φροντιστήριον ἐξομολόγους. Ἡ ἔκθεσις τῶν πεπραγμένων τοῦ Φροντιστηρίου θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ ἐπόμενον τεῦχος τοῦ «Ἐφημερίου».

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Τ.Α.Κ.Ε.

Ὑπὸ τοῦ τῶος Διευθυντοῦ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. κ. Ζαφειρίου Κέπετζη ὑπεβλήθη εἰς τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ὁ ἰσολογισμὸς ὡς καὶ ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ οἰκ. ἔτους (18μῆνου διαρκείας) 1956/57. Κατωτέρω δημοσιεύομεν χαρακτηριστικὰ τινὰ σημεῖα ἐκ τούτου:

I. ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

Τò ενεργητικόν τῆς ἡμέρας τοῦ κλεισίματος ἐμφανίζεται ὡς ἐξῆς:

	30/6/54	%	30/6/55	%	31/12/56	%
1. Μετρητά, καταθέσεις, ἐμβάσματα . .	3.793.313	21,5	9.936.579	40,6	18.693.044	15
2. Χρεώγραφα	3.098.679	17,6	3.078.679	12,6	2.616.513	7
3. Ἀκίνητα καὶ ἐγκατάστασις (μετὼν ἀποσβέσεις	5.468.595	31,1	5.378.967	22,-	9.038.597	25
4. Δάνεια	4.830.138	27,4	5.342.996	22,-	5.219.279	13,3
5. Εἰσπρακτ. πόροι .	346.820	1,9	624.397	2,5	1.087.620	3
6. Χρεωστ. τινές λογαριασμοί	76.648	0,5	66.211	0,3	28.050	0,7
	17.614.193	100	24.447.829	100	36.683.103	100

1. Ἐν συνόλῳ τὸ ἐκ δρχ. 24.447.829 ενεργητικόν (ἀκαθάριστον) τῆς 31-6-55 ἀυξάνεται κατὰ τὴν ἐξεταζομένην 18/μηνον περίοδον εἰς δρχ. 36.683.103, ἦτοι κατὰ δρχ. 12.235.274 ἢ 50%.

Τὰ πραγματοποιηθέντα ἔσοδα τοῦ 18/μήνου ἔχουν ὡς ἐξῆς κατὰ γενικὰς κατηγορίας:

Κατηγορία	1953/54	%	1954/55	%	1955/56 (18/μηνον)	%
1. Κλάδου Συντάξεων						
α) Εἰσφοραὶ μετόχων	4.513.527	22	5.265.611	19	7.962.501	18,3
β) Εἰσφοραὶ Ναῶν .	4.841.974	23,6	5.596.724	20,2	9.153.803	21
γ) Εἰσφορὰ Κοινωνικῆ	4.565.955	22,3	10.593.138	38,2	15.711.821	36,1
δ) Ἔσοδα ἐξωκεκλ.	1.106.920	5,4	1.283.578	4,6	2.005.479	4,6
ε) » Περιουσίας	1.848.814	9	1.346.367	4,9	2.344.433	5,4
ς) Διάφορα	4.550	0,1	4.215	0,2	3.276	0,1
	16.881.111	82,4	24.089.633	87,1	37.181.313	85,5
2. Κλάδου ἀσθενείας	2.709.628	13,2	2.584.178	9,2	4.539.539	10,5
3. » ἀρωγῆς . .	902.543	4,4	1.065.032	3,7	1.765.505	4
	20.491.202	100	27.638.843	100	43.486.357	100

Καὶ τοῦ μὲν ἔτους (12/μηνον) 1954/55 τὰ ἔσοδα ἀνῆλθον εἰς δρχ. 27.738.843 τὰ δὲ τοῦ 18/μήνου 1955/56 εἰς δρ. 43.486.357 ἦτοι ἐπὶ πλέον κατὰ δρχ. 15.747.514 ἢ κατὰ 57% περίπου.

Τὰ ἔσοδα τοῦ ὑπὸ ἐξέτασιν 18/μήνου παρουσιάζονται, ὡς ἐλέχθη, ἠδὲξημένα κατὰ 57%, ἐν σχέσει πρὸς τὰ πραγματοποιηθέντα τοῦ προλαβόντος 12/μήνου, ἢ παρατηρουμένη ὁμοῦ τοιαύτη ὑπέρβασις τῆς ἀποδόσεως εἶναι πιθανόν νὰ μὴ ἀπορρῆ μόνον ἐκ τῆς μείζονος διαρκείας τῆς διαχειρίσεως, ἀλλὰ νὰ προέρχεται καὶ ἐξ ἄλλων λόγων, ὡς π.χ. ἐποχῆς κ.λ.π.

Ἐκ τῆς παραβολῆς πάλιν τῶν πραγματοποιηθέντων πραγματικῶν ἐσόδων πρὸς τὰ προϋπολογισθέντα τοῦ 18μήνου — κατὰ τὸν

υπολογισμὸν τῶν ὁποίων ἐλήφθησαν σημειωτέον ὑπ' ὄψιν καὶ οἱ εἰ-
δικοὶ οὗτοι παράγοντες, τῆς ἐποχῆς π.χ., κλπ. — διαπιστοῦνται
τὰ ἐξῆς:

	18/μηνον Προϋπολ./σθέντα	18/μηνον Πραγματ./θέντα
α. Εἰσφοραὶ μετόχων ἀπάντων τῶν κλάδων	13.770.200.—	14.267.545.—
β. Εἰσφοραὶ Ναῶν	8.550.000.—	9.153.803.—
γ. Εἰσφορὰ Κοινωνικῆ	15.295.000.—	15.711.811.—
δ. Ἔσοδα ἐξωκκλησιῶν	1.762.000.—	2.005.479.—
ε. » Περιουσίας	2.228.795.—	2.344.433.—
ς. » διαφόρα	2.508.—	3.276.—
	51.608.503.—	43.486.357.—

Ὅθεν, μεταξὺ προϋπολογισθέντων καὶ πραγματοποιηθέντων συν-
ολικῶν ἐσόδων, προκύπτει ἕν πλεόνασμα ἐκ δρχ. 1.877.844.— ἦτοι
τέσσαρα καὶ ἡμισυ ἐπὶ τοῖς ἑκατόν.

III. ΕΞΟΔΑ

Ταῦτα ἐμφανίζονται κατὰ κατηγορίας καὶ κλάδους εἰς τὸν κατωτέρω
πίνακα, ἐν ᾧ, πρὸς συσχέτισιν, ἀναφέρονται ἐπίσης τὰ ἔσοδα ὡς καὶ τὰ πε-
ρισσεύματα ἐκάστης διαχειρίσεως.

Κατηγορία	Πραγματοποιηθέντα					
	1953/54	%	1954/55	%	1955/56	%
Ἔσοδα:						
1. Κλάδου συντάξεων.	16.881.110	82,4	24.089.633	86,9	39.181.313	85,5
2. » ἀσθενείας .	2.707.628	13,2	2.584.178	9,3	4.539.539	10,5
3. » ἀρωγῆς . .	902.543	4,4	1.065.032	3,8	1.765.504	4
4. Σύνολον ἐσόδων . .	20.491.282	100	27.738.843	100	43.486.504	100
Ἔξοδα:						
5. Παροχαὶ συντάξεων	12.050.839	58,8	15.024.666	54,2	26.105.194	60
6. » ἀρωγῆς . .	417.194	2	424.659	1,5	824.231	1,9
7. » ἀσθενείας .	2.958.484	14,4	2.839.529	10,2	4.324.413	9,9
8. Ἔξοδα διοικήσεως.	922.308	4,5	1.070.251	3,9	2.080.314	4,8
9. » διαχ/σεως	569.978	2,8	1.025.583	3,7	1.856.211	4,3
10. » ἐξωκ/σιῶν	594.461	2,9	714.733	2,6	1.212.995	2,8
11. Σύνολον ἐξόδων .	17.513.265	85,4	21.099.429	76,1	36.403.360	83,7
12. Περὶσσευμα ἢ ἐλ- λεμμα :						
13. Κλάδου συντάξεως .	2.623.523	12,8	6.134.400	22,1	5.926.597	13,6
14. » ἀρωγῆς . .	605.349	3	760.373	2,7	941.273	2,2
15. » ἀσθενείας . .	- 250.856	1,2	- 255.351	0,9	215.126	0,5
	20.491.282	100	27.738.843	100	43.486.357	100

Ἦτοι τὰ ἔξοδα καὶ τῶν τριῶν κλάδων, συνολικῶς, ἀνῆλθον διὰ τὴν 18μηνον διαχειριστικὴν περίοδον εἰς δραχ. 36.403.360, ἔναντι δραχ. 21.099.429.— τῆς προηγηθείσης 12μῆνου περιόδου.

Ἀναλυτικώτερον τὰ ἔξοδα ἔχουν ὡς ἐξῆς:

α) Παροχαί:

	Προϋπολ/σθέντα	Πραγματ/θέντα
Συντάξεις	26.059.400.—	26.105.194.—
Νοσήλια	3.900.000.—	4.324.413.—
Βοηθήματα Ταμ. Ἀρωγῆς	622.000.—	824.231.—

Εἰς τὰς συντάξεις, ἀνελθούσας κατὰ τὸ προηγηθὲν δωδεκάμηνον 1954—55 εἰς 25.024.666.— παρατηρεῖται ὑπέρβασις κατὰ δραχ. 11.080.538, ὀφειλομένη ἀφ' ἐνὸς εἰς τὴν κατὰ ἐν ἐξάμηνον ἐπιμήκυνσιν τῆς χρήσεω 1955—56 καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν αὐξήσιν τῶν συντάξεων κατὰ 10% ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουνίου 1955.

Ἔξοδα διοικήσεως. Τὰ ἔξοδα τῆς κατηγορίας ταύτης ἀνῆλθον, διὰ τὸ ὑπόλοιπον 18μηνον, εἰς δραχ. 2.080.313.— ἔναντι δραχμ. 1.070.251.— τοῦ προηγηθέντος (12μῆνου) ἔτους. Ἡ ὑπέρβασις ὀφείλεται εἰς τὴν αὐξήσιν ὀρισμένων δαπανῶν ὡς λ. χ. τῆς μισθοδοσίας τοῦ προσωπικοῦ, τῶν ἐνοικίων, ὁδοιπορικῶν ἢ ἄλλων ἐξόδων συντηρήσεως καὶ λειτουργίας, ἔτι δὲ καὶ εἰς τὸν διπλασιασμόν τῆς διατιθεμένης, εἰς τὴν συντήρησιν τῶν Τοπικῶν TAKE, πιστώσεως.

Ἔξοδα διαχειρίσεως. Ἀναλύονται εἰς:

Εἶδος	Πραγματοποιηθέντα	
	1954/55	1955/56 18/μην.
1. Ἀκινήτων	27.460.—	72.771.—
2. Διαχ. Κληρικῶν	233.018.—	388.720.—
3. Προμήθειαι Τοπ. Τ.Α.Κ.Ε. Δημ. Ταμ. καὶ Τραπεζῶν	153.566.—	262.226.—
4. Φόροι καὶ τέλη	287.889.—	606.442.—
5. Ἀποσβέσεις	166.087.—	497.574.—
6. Ἐπιστροφὰ ἀχρεωστ. εἰσπραχθέντων	157.553.—	28.478.—
7. Διαφορὰ Νομισματικὰ	10.—	
	1.025.583.—	1.856.271.—

Λ/σμοὺς Ταμείου Ἀρωγῆς.

Τὸ πιστωτικὸν ὑπόλοιπον τοῦτου ἀνήρχετο τὴν 30/6/55 εἰς	δρ. 3.106.089,55
Εἰσπραχθεῖσαι εἰσφορὰ τοῦ 18/μήνου	δρ. 1.765.504,65
Ἐπιχορήγησις κλάδου συντάξεων	» 180.000.—
	δρ. 1.945.504,65
Καταβληθέντα βοηθήματα κατὰ τὸ 18/μηνον 1955/56	δρ. 5.051.594,20
	δρ. 824.231.—
ὑπόλοιπον λ/σμοῦ 31/12/56	δρ. 4.227.363,20

Συνολικῶς τὰ πραγματοποιηθέντα ἔσοδα καὶ ἔξοδα πάντων τῶν κλάδων ἔχουν ὡς ἑξῆς:

	Προϋπολογ.	Πραγματοποιηθ.	Διαφοραὶ
Ἔσοδα	41.608.503.—	43.486.357.—	1.877.854.—
Ἐξοδα (ἐκτὸς ἀποσβ.)	35.746.615.—	35.905.785.—	159.170.—

Ἄρα, ἐνῶ τὰ πραγματοποιηθέντα ἔξοδα φαίνονται νὰ ὑπερέβησαν τὰ προϋπολογισθέντα κατὰ 0,4% τὰ πραγματοποιηθέντα ἔσοδα ὑπερέβησαν τὰ προβλεφθέντα κατὰ 4,5%.

Α Λ Λ Η Λ Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

Ἱερὰν Μητρόπολιν Αἰτωλοακαρνανίας. Ἐλάβομεν τὸ ὑπ' ἀριθ. 2559/14 - 12 - 57 ἔγγραφον ὑμῶν καὶ ἐπιφέραμεν τὴν δέουσαν μεταβολὴν εἰς τὸ συνδρομητολόγιον ἡμῶν. Εὐχαριστοῦμεν.—**Αἶδες.** Θεόδωρον Κυριλλίδην, Δράμαν. Ἡ μεταβολὴ τῆς διευθύνουσός σας ἐγένετο.—**Αἶδες.** Ν. Ἀλεξοῦδην, Χέρσον Κιλικισίου. Ἡ διεύθυνσίς σας διωρθώθη.—**Αἶδες.** Κωνσταντῖνον Παπαγεωργίου, Ζάρα Καρυστίας. Ἐζητήσαμεν πληροφορίας παρὰ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. σχετικῶς πρὸς τὸν λογαριασμόν σας. Θὰ σᾶς ἀπαντήσωμεν εὐθὺς ὡς λάβωμεν πληροφορίας.—**Αἶδισιμ.** Συνέσιον Μιχαλόπουλον, Γαλατὰν Νεμέας. Τὰ περιοδικὰ θὰ τὰ λαμβάνετε εἰς τὴν νέαν σας διεύθυνσιν. Τὰ ζητηθέντα φύλλα ἀπεστάλησαν ταχυδρομικῶς.—**Αἶδες.** Βασίλειον Κ. Παπαγεωργίου, Βάρος Δήμνου. Ταχυδρομικῶς ἀπεστείλαμεν τοὺς «Βίους τῶν Ἁγίων» τοῦ Μ. Γαλανοῦ, τῶν μηνῶν Μαρτίου μέχρι Σεπτεμβρίου.—**Αἶδες.** Δημήτριον Δημητρόπουλον, Ἄρδασαν Ἑσθραίας. Ταχυδρομικῶς σᾶς ἐστάλησαν τὰ ἑξῆς βιβλία: 1) «Τὸ ἀξίωμα τοῦ πρεσβυτέρου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ», τοῦ αἶδες. Πρωθ. κ. Ἱ. Ράμφου. 2) «Υλισμός καὶ σύγχρονος βιολογία» τοῦ κ. Καλιάφα. 3) Συλλογὴ Ἱερῶν κανόνων κ.λ.π. 4) «Βίοι Ἁγίων» τοῦ Μ. Γαλανοῦ τῶν μηνῶν Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου. Ἡ Θεολογία ἀποστέλλεται δωρεὰν μόνον εἰς τοὺς κληρικοὺς τοὺς ἔχοντας πτυχίον Θεολογικῆς Σχολῆς. Διὰ τοὺς λοιποὺς κληρικοὺς προβλέπεται συνδρομὴ μειωμένη κατὰ τὸ ἡμιοῦ. Διὰ τὴν ἔγγραφὴν σας ἐπομένως θὰ πρέπει νὰ ἀποστείλετε δραχμὰς πενήτηκοντα.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Θ. Κ. Σπ., Ἄς τὸ εὐχηθῶμεν. — **Βασ. Ἡλιάδην,** Ἡ ἀνάμνησις μιᾶς Πρωτοχρονιάς εἰς τὸ Φανάρι. — **Χρυσοστόμου,** Ὁ τρίτος περὶ ἱερωσύνης λόγος (συνέχεια). (Μτφρ. **Θεοδ. Σπεράντσα**). — **Ἱερέως Γεωργίου Ἀγγελοπούλου,** Τὸ μυστήριον τῆς ἱερωσύνης. — **Ἀνθίμου Θεολογίτου,** Ἄς προσέχωμε πολὺ. — **Β. Μουστάκη,** Κηρύγματα εἰς τὰ ἑὸς εὐαγγελικὰ ἀναγνώσματα τοῦ ἔτους 1958. — **Εἰδήσεις** τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. — Ἄλληλογραφία.

Δ' ὅτι ἀφορᾷ εἰς τὸν «Ἐφημέριον» ἀπευθυντέον:
Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»
Ὅδὸς Φιλοθέης 19—Ἀθῆναι. Τηλ. 27-689.

Ἐπιτελεσθεὶς: **Τ. Ρούτσης,** Κοινοκουλάρχης 9, Ν. Χαλκηδόν.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ - ΙΑΣΙΟΥΙ, ΑΘΗΝΑΙ